

BÁGSAZÁRNYEI NAPLÓ

, Diszter 2.

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK július 30.

207. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva-palota)

A szalmaszál

Krajacs kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy legközelebb különböző javaslatokat fog a minisztertanács elé terjeszteni a gazdasági válság enyhítése tárgyában. A készülő javaslatok tartalma és irányelvei felől a közvélemény még teljesen tájékozatlan, mindenesetre azonban már az is megnyugtató, hogy az egyik legfontosabb gazdasági reszszort vezetője komoly kísérletet tesz a válsággal kapcsolatos problémák megoldására. Eddig ezen a téren alig történt valami. A szakminiszterek, ha a parlamentben vagy az érdekképviselők összejövetelén szóba került a termelés krízise, készségesen elismerték, hogy a baj valóban megvan, nem vitatták el a panaszok jogosultságát, de általában bizonyos fatalizmust tanúsítottak a föltornyosult nehézségekkel szemben, mintha titokzatos természeti erők működnek közre, amelyeket semmiféle intézményes mentőakció nem fékezhet meg. Eppen ezért a kereskedelmi miniszter kilátásba helyezett szanálási terveit a legnagyobb érdeklődés előzi meg.

Különösen a Vajdaság néz feszült érdeklődéssel a kereskedelmi miniszter javaslatai elé, mert ennek az ország részének népeit sújtja a legérzékenyebben a gazdasági válság. Ezzel kapcsolatban mindenekelőtt az a kérdés toltul fel, hogy kellő figyelmet fognak-e fordítani a válságnak az adózás abnormitásaiban rejlő okára. Mert abban a *circulus vitiosus*-ban, hogy a rendkívüli viszonyok fokozott adózást tesznek szükségessé, viszont a fokozott adózás a rendkívüli viszonyok stabilizálását idézi elő, a Vajdaság vergődik a legtragikusabban. Lesz-e e tekintetben enyhülés, megszűnik-e végre az a túlterhelés, amely a Vajdaság lakosságát nemzeti különbség nélkül nyomasztja? — ez a vezérmotívuma a Krajacs javaslataihoz fűződő bátor-talan reménykedésünknek.

Egyelőre semmi okunk nincs arra, hogy az adómizériák orvoslását tulajdonképpen optimizmussal várjuk. Árvíz és egyéb csapások ellenére a pénzügyi igazgatás rendületlenül kitart amellett, hogy a Vajdaságnak a jövő év márciusáig körülbelül másfél milliárd adóhátralékot kell lefizetnie. Eppen most inspicálnak az adóhivatalokban pénzügyminiszteri kiküldöttek és felsőbb utasításra szigorú kötelességükkel teszik a helyi finanszírozásnak, hogy a hátralékokat a legkíméletlenebbül hajtsák be. Ki van mutatva, hogy a Vajdaság az elmúlt költségvetési évben az előirányzatnál körülbelül száz millióval többet fizetett be. Ezzel a kimutatással szöges ellentétben áll az a mostani hivatalos megállapítás, hogy a Vajdaság 1920-ig visszamenőleg másfél milliárd adóval tartozik. A közönség már rég kénytelen lemondani arról, hogy az egymásra liciáló adókövetelések szörnyű dzsungelében elgagadjék. Mindenki fizet a rogyásig, mert különben megtörtérendszabályokat zudít magára. Foglalás, árverés, adóbizonnyalt megtagadása ill sötét gondként a szomorú lovas mögött, aki lihegve nyargal az adópénztár felé, hogy ott a zsebeit kiforgassa. És hányan vannak, akik nyomban az előírt adók lerovása után értesítést kapnak, hogy ennyi meg ennyi hátralékot a különbeni

következmények terhe alatt haldéktalanul szolgáltatassanak be. Nincs az a számológépművész, aki, mint adófizető, az adóhivatali közegek által rendezett számtani vizsgákon meg ne bukna. Csökkenhet-e a gazdasági válság azok számára, akikre így hull állandóan az adók lavinája?

Amikor a kereskedelmi miniszter a javaslatait kidolgozza, ezt a szempontot nem hanyagolhatja el, ha valóban az egész ország gazdasági fejlődésének előmozdítását tűzi ki céljául. A Vajdaság fuldoklik az adók áradatában és a fulokló minden szalmaszál után kapkod.

Most Krajacs tervezett intézkedéseivel az a szalmaszál, amely felé kinyújtjuk a kezünket, hogy belefogódzunk addig is, míg az adóegységesítés mentőcsónakja fel nem bukkan a látóhatáron. De vajjon nem lesz-e az ígérkező szalmaszálból — szalmaláng?

Az árvíz elpusztította Korea szigetét

Falvak sodort el az áradás

Londonból jelentik: Korea északi és déli részén óriási árvíz pusztított. Az áradás ugyszólván teljesen elpusztította a szigetet. Északkoreában több, mint háromszáz ház dőlt be, tizenhét ember a vízbefult és a házak romjai alatt ed-

dig en sebesülteket találtak. A víz sok családok elűntek és valószínű, hogy ezek is az áldozatok között vannak. Korea déli részén az áradás falvakat sodort el. Eddig tizenhét a halottak és száz-

huszonhét a súlyosan sebesültek száma, miután azonban a mentési munkálatok itt csak kezdő stádiumban vannak, valószínű, hogy az áldozatok száma még növekedni fog. Az anyagi kár szintén temérdek és eddig még felmérhetetlen nagyságu.

Csak gazdasági kérdésekkel foglalkozik a kormány

Miniszteri bizottság alakult a gazdasági élet szanálására — Nyolc milliárdra akarják leszorítani a jövő évi költségvetést — Krajacs Iván kereskedelmi miniszter széleskörű reformokat terjesztett elő

Elmérgekedett a községi választási harc Szerbiában

Beogradból jelentik: A kormány továbbra is a gazdasági problémák megoldására fordítja teljes figyelmét. Egyrészt a költségvetésben igyekezik a legmesszebbmenő takarékos-ságot végrehajtani, másrészt az egész gazdasági élet szanálása érdekében tervez hatékony intézkedéseket.

Ezt a két akciót a kormány párhuzamosan igyekezik megvalósítani és már munkában is vannak az erre a célra alakult speciális szervek. A takarékosági intézkedéseket Uzunovic miniszterelnök személyes ve-

tése alatt dolgozzák ki a kormány tagjai.

A gazdasági élet szanálásának problémájával a szakminiszterekből álló miniszteri bizottság foglalkozik. Az iniciatíva erre nézve radikálisok és a Radics-párt részéről egyeidejűleg történt meg. A radikálisok részéről Uzunovic miniszterelnöktől, a Radics-párt részéről Radics Pavlettől indult ki a kezdeményezés. A kormány a parlamenti szünetet a gazdasági kérdések tüzetes tárgyalására akarja felhasználni. A szanálási bizottságra súlyos feladat vár.

— Óriási rendetlenség van Beogradban az adókövetés terén

— mondotta a miniszter. — Az adófizetők különböző vekszaturáknak vannak kitéve és igen sokan egyáltalán nem fizetnek adót. Tárgyalásokat folytatnak az érdekelt tisztviselőkkel ennek a hivatalnak a szanálására. Több hivatalnokot és nagyobb helyiséget kap a beogradi adóhivatal és remélem, hogy az ottani állapotok hamarosan megjavulnak.

Erelyes akció a csempészek ellen

Dicséző szavakkal emlékezett meg ezután a pénzügyminiszter azokról a pénzügyi tisztviselőkről, akik érdemeket szereztek a csempészet megakadályozásában. Több helyen nagyarányú csempészt lepleztek le és többmillió dinár pénzbüntetés folyt be ennél fogva az állampénztárba. Azok a tisztviselők, akik ezen a téren kitüntették magukat, rövidesen meg fogják kapni a törvényben megállapított magas jutalmakat, azok ellen a tisztviselők ellen pedig, akik maguk is közreműködtek a csempészetben, a legszigorubb eljárás fog megindulni.

Hat millió dinárt utalt ki a kormány az árvíz-károsultaknak

A pénzügyminiszter végül az árvízről nyilatkozott. Az elemi csapás következményei — mondotta — nem olyan súlyosak, mint elinte látszott, de azért nem szabad lekicsinyelni a károkat.

A kormány eddig hatmillió dinárt utalt ki a gátak javítására és hatmillió dinárt a károsultak első segélyére.

Az állam megtette a magáét, most azokon a magánosokon a sor, akiket a csapás nem sújtott, hogy adomá-

Csökkentik a közterheket

A takarékosági rendszabályok nemcsak a jövőre, hanem a jelenre is vonatkoznak. A jelenlegi költségvetést legalább egymilliárddal akarják redukálni, a jövő évi költségvetésben pedig még további nagyarányú takarékoságot valósítanak meg, úgyhogy

a mostani tizenkét és fél milliárdról a költségvetést nyolc-kilenc milliárdra szállítják le. Ezek a takarékosági intézkedések nemcsak az államháztartásra lesznek nagy kihatással, hanem a közterhek csökkentésével jó-tékonyan fogják az egész gazdasági életet befolyásolni.

A pénzügyminiszter nyilatkozata

Perics Ninkó pénzügyminiszter csütörtök délután fogadta az újságírókat és hosszasan nyilatkozott nekik a reszszortia körébe vágó ügyekről.

— A magam részéről — mondotta a pénzügyminiszter — a miniszteriumok szervezeteinek kérdésével foglalkozom. Komoly takarékoságra és minden vonalon rezonszerű redukcióra van szükség. Ezen dolgoz-

nak most az összes miniszteriumok és augusztusban már tettek következnek.

— Másik főmunkám a költségvetés kidolgozása, amire már minden előzetes intézkedés megtörtént.

A beogradi adómizériák

A pénzügyminiszter ezután a beogradi adóhivatalban uralkodó állapotokat ismertette.

nyaikkal hozzájáruljanak a károsultak segélyezéséhez.

A miniszterelnök gazdasági tanácskozásai

Uzunovics miniszterelnök csütörtökön délután a kormány egyes tagjaival gazdasági kérdésekről tanácskozott. Jovanovics Vászka közlekedésiügyi miniszter a miniszterelnökkel folytatott tanácskozásai után a királyi palotába ment, ahol az udvari miniszternél jelentést tett a király számára a reszortjába vágó intézkedésekről. Pucelj földművelésügyi és Perics pénzügyminiszterrel szintén tárgyalt a miniszterelnök.

Az esti órákban Uzunovics fogadta Trifkovics Márkó házelnök látogatását és vele csaknem egy óra hosszat a belpolitika kérdéseit beszélte meg.

Radics Pavle Blédbe utazott

Zagrebból jelentik: Radics Pavle csütörtökön reggel Zagrebba érkezett, ahonnan Kosutics közlekedésiügyi államtitkár kíséretében tovább utazott Blédbe. Radics Pavle kihallgatáson fog megjelenni a király előtt.

Radics István nagygyűlése

Zagrebból jelentik: Radics István vasárnap a Varasdin melletti Vinica községben tart nagygyűlést. A gyűlésen résztvesz Krajacs kereskedelmiügyi miniszter is, aki, mint miniszter, ez alkalommal fog először népgyűlésen beszédet mondani.

Gyilkosságokig fajul a választási harc a szerbiai községekben

A községi választásokkal kapcsolatban a demokrata párthoz naponta újabb jelentések érkeznek Szerbiából és Délszerbiából a párt hívei ellen elkövetett erőszakosságokról. Csütörtökön Davidovics Ljuba az uszicei kerületbeli Pozsegáról táviratot kapott, amely arról számol be, hogy Gyukics Szima demokrata képviselő, amikor este feleségével az uccán hazatartott,

két felbregelt ember késsel támadta meg és mellén súlyosan megsebesítette. Az orvosok

nem biznak a képviselő felépülésében.

A merénylet a jelentés szerint politikai bosszúból történt. Más táviratok azt közlik, hogy a hatóságok megakadályozták az ellenzéki jelölést-összeállítását. Bitolji távirat sze-

rint Podmocsani községben meggyilkolták a demokrata párt községi elnökielöltjét. Ebben a községben már 1923-ban is történt hasonló gyilkosság, amikor a megválasztott demokrata elnököt gyilkolták meg.

Rohamosan apad a Duna

Az árterületről a víz behatolt Novoszélóra és száz házat elöntött

Szomborból jelentik: A Duna rohamosan apad. Az utolsó huszonnégy órában a jugoszláv szakaszon átlag tíz centimétert csökkent a víz. Passaunál július 12-ike óta 159, Pozsonynál 15-ike óta 196, Mohácsnál 18-ika óta 109, Bezdánánál 16-ika óta 116, Apatinnál 140, Bogojevónál pedig 114 centiméterrel apad a Duna. Ha az apadás ilyen tempóban tart tovább, a víz hamarosan eléri a normális magas-

ságot az egész vonalon.

A veszély még mindig nem mult el teljesen a Palánka—Noviszad közötti szakaszon. Az éjszaka Novoszélónál a víz áttörte az ideiglenes gátat és száz házat elöntött. A nagyobb katasztrófát sikerült megakadályozni és a gáttörést megfizetett munkával lokalizálni. Bács községben eddig 168 ház dőlt össze és még 231 áll víz alatt. A többi elöntött községben szintén nagy a pusztítás.

A városi adóhivatal tisztviselőit tezik felelőssé a szubotici adóhátralékokért

A miniszteri biztos szerint 1920 óta nagy arányú adóhátralék áll fenn Szuboticián — Március 1-éig behajtják a hátralékos adókat

A pénzügyminisztérium által a szubotici kerületi pénzügyigazgatóságokhoz kiküldött miniszteri biztos, Bogojevics Iván inspektor, aki július 19-ikén érkezett Szubotícára, állandó vizsgálatot folytat a pénzügyigazgatóság területén. Az adminisztratív ügykezelés megvizsgálásán kívül a miniszteri biztos hatás köre kiterjed

az adóhátralékok teljes mértékben való behajtásának szorgalmazására.

A hátralékos munkálatok feldolgozását a minisztérium utasítja értelmében 1927 március 31-ig kell elvégezni. A miniszteri biztos ez alatt az idő alatt bejárja a járási

pénzügyigazgatóságokat és hol rendszer, hol soron kívüli vizsgálatot tart s mindenütt megteszi a szükséges intézkedéseket.

Bogojevics inspektor, miniszteri biztos legutóbb a szubotici városi adóhivatalban vizsgálta meg az adóügykezelést és

megállapította, hogy a városnál az adóügyi adminisztráció, valamint az adóbehajtások terén túlságosan nagy a hátralék.

A városi adóhivatalban megállapított adóhátralékok még az 1920. évtől kezdődően állnak fenn és értesülésünk szerint a miniszteri biz-

tos annak a véleményének adott kifejezést, hogy

a városi adóhivatal tisztviselői terhelni a felelősség az adóhátralékokért.

Néhány nap múlva, mint értesülünk, a miniszteri biztos megkezdi vidéki inspekciós körútját, majd ismét visszatér Szubotícára, ahol a minisztérium rendelete értelmében 1927 március végéig fogja ellenőrzését gyakorolni a kerületi pénzügyigazgatóság munkája fölött.

Népszavazás diktatúrával

Szeptember elején dönt Spanyolország, hogy kívánja-e a diktatúra fenntartását

Madridból jelentik: Szeptember második vasárnapján kezdődik a népszavazás Spanyolországban, a mely hivatalos lesz eldönteni, hogy a spanyol nép a diktatúra, vagy a parlamentáris rendszer mellett foglalná állást. A direktórium tudvalevőleg országos ünnepként akarja megülni az államcsíny harmadik évfordulóját és ez alkalommal a népszavazás útján egyben arról is megkérdezi a népet, hogy kívánja-e a diktatúra fenntartását.

A népszavazás eredménye nem kétséges, mivel a szavazás nyilvános lesz és kerületenként egy-egy állami biztos névsorba fogja foglalni a megjelenő szavazatokat.

úgy hogy hivatalos jegyzőkönyvben lesz megörökítve, hogy ki szavaz a diktatúra és a ki a parlamentáris rendszer mellett.

Miután a szavazás nem kötelező, előrelátható, hogy

mindazok óvakodni fognak a népszavazásban résztvenni, a kik ellenségei a diktatúrának és a parlamentáris rendszer mellett foglalnának állást.

Tavaszi tűz

Irtai Rozványi Vilmos

Duli Jóska, nyugalmazott városi hajdu lényén legfőképpen a »nyugalmozott« jelleget ütköztet ki. Ő maga is nagyon szívesen hangsúlyozta boldog-boldogtalan elött:

— Kitért az időm, kérem. Azér nyugalmaztak. Ugy, hogy most aztán máncsak önkéntes tűzoltó vagyok. — Csúszetű, kérem... Jó, nyugalmas hejem van itt a városnál, hála Isten!... — Nono! Veszedelemes foglalkozás ez Józsi bácsi... Oda lehet égni...

Az öreg elmélázik egy kicsit s komolyan, firkészeve, majd valamelyest csodálkozóan néz a kétkedőre.

— Nemigen... Ami télen gyul ki, nem nagyon ég. Mire odaérünk, — én meg a pógárnagy ur. — többnyire el is égették. Ami nyáron gyul ki, hamar elég, úgy, hogy mire odajukadunk ki a pógárnagy urral, mint önkéntes tűzoltó-parancsnokság, hogy ott is vagyunk, már minden oda van. A pógárnagy ur így, hogy »konstálak. Én meg mongyuk, hogy gyufát spórolok, mert a maradék tűznél gyújtok rá...

A pipacsutorával szétgizítja az egy-séges pártalakításra hajlamos bajsz-szalakat. Mikor aztán a jobb és balpárt arányosan elvált egymástól, a közbeeső részen visszatolja a csutorát a fogára. Kicsit elkomorol:

— Még az ősi meg a tavaszi tűzek a legveszedelmesebbek, kérem... Tartósak is, makacsak is... Ahogy az emberbe, úgy-i... De nyáron, meg télen?! S megvetően legyint. El is babsalyodik:

— Nem lehet akkor odaégni!

Egyszerre harangkondulás, ijedt és sikoltó.

— Nono! — füffel rá az öreg idegesen. Az első kondulás után gyors ütemben, szinte vad rémülettel a második, ötödik, tizedik. Az öreg csak tizenötig számol, akkor aztán feláll.

— Vagy tűz van, vagy a harangozó bolondult meg — majd elgondolkozva hozzáfűzi — eddig még kevés harangozó bolondult meg.

Nyilván tűz lesz ez mégis...

Néhány riadt suhanc szalad be a városháza udvarára.

— Tűz van! Józsi bácsi!

— Hallom, — mordul vissza az öreg keletlenül. A suhancok egyik társukat kipofozzák maguk közül.

— Takaroggy!... Nem vagy az önkéntes tűzoltóságba, — s könyökkel is kitagadják a sorból, ahogy szépen felállnak Józsi bácsi előtt. — Tessék vezényelni mán!...

Türelmetlenül topognak. Az öreg nem zavartatja magát. Nyugodtan előhizza a lószerszámot. Vizsgálhatja.

— Héjnye, ezt elfeledtem megvarrni, pedig már alig bírja. — S kérdőformán sandít a segédhadra. — Mán most nincs idő, mi?... — Nem, nem... Tessék mán vezényelni.

— No, első kettő rekszum, hozzátok elő a lovakat!

Repül a két meztlábás. A polgármester is megjön nagy lihegve.

— Baj van?

— Tűz, pógárnagy ur.

— Tűz, tűz, tűz... — A suhancok szemén szinte ujongva tükröződik ez a gondolat: »Tűz van végre!« Nem várták, de ha már itt van, hát gyerünk!

— A csákómat, Józsi! — idegeskedik a polgármester, mert még fiatal s nem tudja, amit Józsi bácsi már régen tud, hogy semmi tüzet nem lehet eloltani, amíg az magától is el nem alszik. — Mozogjunk!

— Hászén mozgunk, mozgunk, — dörmögte az öreg, mialatt elballag a csákóért, fel a polgármester ur szobájába, mert sehogy sem érti, hogy mi a csudának az a nehéz pléhvacak is a fejébe, mikor ugyanis elég meleg lesz ott a tűznél, Tavaszi tűz, vinné a pokol!

Végre elindul a menet... A bakon Józsi bácsi, meg a polgármester. Mind-

kettőjük fején rezes sisak, tulajdonképpen az esemény fénypontja s szokta is régebben Józsi bácsi megfelelő önérzettel viselni, ám most nagyon nyomja a fejét. Nem tetszik neki az egész eset. Fél, hogy a harangozó becsapja. Irigylit az ő nyugalmas életét és hát meg akarja szalajtani egy kicsit. A télen is két disznópörköléshez bolondította ki...

— Rossz ember az. Még ilyenkor se szívesen hiszek neki.

A hátsó kocsit a suhancok vezetik jó száz lépésre az öreg mögött. Az egyik még trombitál is. Figyelik az eget, merre látnak füstöt rajta. Így esik aztán, hogy egyszerre csak oldalra térnek az egyik uccába. Józsi bácsi azonban szivattyustól, polgármesterestől megérkezik Kirják háza elé.

— Itt allgha van a tűz, tekintetes uram. Nem látok semmit.

— Én se.

Ott állnak tanácstalanul! Figyelik az embereket, hogy merre szaladnak... A Kerekes-ucca torkán nagy tömeg ember árad ki elibük:

— Gyorsan, gyorsan, Józsi bácsi! A Fekete tanító ur apósa, a bajba: Erre gyűjön mán, az Isten álgya meg!

— Ejnye, de odavattok! — vág mérgesen a lovak közé. Mit rivalkodtok! Ott vagyok egy-ketőre, ni! Nem repülhetek. Mi ég osztán?

— Az istálló...

Az öreg, míg két lova nyugodtan poroszkál a Kerekes-ucca felső végére, elmorfondíázik csendesesen.

— Most legalább örül a veje. A'mán rég szeretett vón' ui istállót építeni, csak az öreg nem hatta...

Mire odaértek, a segédhad már szorgoskodott. Szivattyu híján vederrel. A szivattyu felszerelése is eltart öt percig. Végre rácsimpajkoltak a gyerekek a pumpálófára.

— Hadd locsoljak én, Józsi bácsi — rebegi a legbuzgóbb önkéntes s még a két kezét is könyörgősen teszi össze a

roppant sóvárgásban.

— Nem lehet, fiam — néz rá szelíd részvétellel az öreg. — Én vagyok a csővezető...

— Nem akarom kiturni...

— Tudom fiam. Te nem vagy olyan, mint a harangozó... Csak ezt még magamnak kell vigezmem.

A víz lassan megindul a tömlőn a szabad levegő felé. Az öreg szabályosan befogja a cső száját s engedni a vizet ott küzködni, vergődni az uccán alatt. Végre kiereszti.

Első sugár: a polgármester csővel leröptül...

Második sugár: visongva szétszórja az ucca népe...

Harmadik sugár: az istállón ülő szomszéd udvar szarnyashada gúnyos csipogva menekül védettebb helyre felé...

Végre a negyedik sugár hajlik valamelyest a tűzhöz. A polgármester ordít.

— Megörült, Józsi?! — Nem, tekintetes uram, a mán keresem. A tűz magját.

— Hát ne az én fejemen keresd!

— Nem... Nem is... Csak meglegem.

És elpirul az öreg, mint egy megkértett gyerek. A víz és a tűz birkózni kezdenek. Nagyobb baj sem volt, mert a tanító ur a ház szereti és idejében eláztatta vezérekkel. A szomszédok is vigyáznak magukéra. A víz időnként kifogy vattuból. Ilyenkor meg kell vinni a vízre a töltenek.

Szünet közben az öreg letűnő kiadulni készülő pipáját s megvinné néz a tűz felé, amely bágyadtan a től elgyötörtten vergődik még egy sarokban, a kormos falak mögött.

— Ez is tavaszi tűz?... Így magam is tudnék égni.

Lassan bealkonyul s hazaszéled a denki. Csak az öreg marad ott a ló, fekete úszkóknél... Vigyázz, a tűz újra ki ne gyuljon!

KISEBBSÉGI ÉLET

■ ■ ■

A kolozsvári hadbíróóság a napokban tárgyalta Vajdaháza községbeli két parasztlány ügyét, akiket azzal vádoltak, hogy megtámadták a falu csendőrsét. 1923 nyarán több legény tért haza Vajdaházára, akik kitöltötték katonai idejüket. A legények közül Kolcser János és Kolcser Gábor testvérek régi szokás szerint elmentek a kocsmába, ahova csakhamar megérkezett a harmadik testvérük, Miklós is. Alig kezdtek a mulatozáshoz, betoppant Salajan Juon csendőrőrmester és ellentmondást nem tűrő hangon felszólította a mulatozó legényeket, hogy hagyják el azonnal a kocsmát. A legények nem engedelmessékedtek az őrmester felszólításának, aki erre nekirohant a leginkább tiltakozó Kolcser János és Gábornak és mindkettőt ütlegelni kezdte. A verekedés látára a kocsmái tömeg mozgolódni kezdett és a hangulat a csendőrőrmester ellen fordult, aki a fenyegető tömeg elől haza rohant a csendőrségi laktanyába és félelmében albarrikádozta magát. A tömeg azonban nem jött, mivel eszé ágában sem volt megüldölni a tulheves csendőrőrmestert, aki másnap jelentést tett a kocsmában mulatók ellen. A hadbíróóság hosszas tárgyalás után mindkét vádlottat felmentette.

*

A magyar és szász háztulajdonosok Erdélyben mozgalmas indítottak az agrártörvény sérelmes 14-ik szakaszának alkalmazása ellen, amely feljogosítja az agrárbizottságokat a be nem épített belső telkek kisajátítására. Fritz Konnerth szász képviselő ebben az ügyben Kolozsváron tárgyalásokat folytatott a magyar háztulajdonosok szövetségének elnökével, Kozma közjegyzővel és Kiss Géza ügyvezetővel. A tanácskozás során megállapodás jött létre, hogy a magyarok és szászok közös memorandumot küldenek Bukarestbe, tekintettel arra, hogy a kisajátítás főként a kisebbségek ellen irányul. A memorandum, melyet már elkészítettek, arra kéri a kormányt, hogy mielőtt a 14-ik szakasz végrehajtására sor kerülne, készítse el a végrehajtási utasítást és függetlenül az agrárbizottságoktól minden városban az érdekeltektulajdonosok képviselőinek bevonásával szervezzenek egy bizottságot annak megállapítására, hogy az illető városban van-e szükség a kisajátításra, vagy sem.

*

Az erdélyi egyházak, mint ismeretes, panasszal fordultak a Népszövetséghez az Anghelcsu-féle magánoktatási törvényjavaslat miatt. A panaszt nemrégiben tárgyalta a Népszövetség egyik bizottsága, mely a következő szövegű határozatot hozta: »A tanács 1920 október 25-iki határozatához képest megvizsgálta azt a kérését, amelyet az erdélyi katolikus, református és unitárius egyházak a magánoktatás ügyében előterjesztettek, valamint a román kormánynak erre vonatkozólag benyújtott észrevételeit. A fontos okmányoknak megvizsgálása, amelyeket a kérvényező és a kormány terjesztett a tanács elé, a bizottságnak több rendbeni ülését tették szükségessé. Ezeknek az üléseknek folyamán a bizottságnak alkalma volt meghallgatni a román delegátusnak szóbeli felvilágosításait némely pontokra, amelynek a panaszok alapját képezik. A törvényjavaslat szövege, amely ellen a kérvényezők fordultak, némi módosítást szenvedett, mielőtt még a petíció a titkársághoz érkezett volna. Más módosítások később történtek; Románia delegátusa kijelentette a bizottság előtt, hogy a törvényjavaslatot hosszasan tárgyalták nemcsak az egyházak képviselőivel, hanem az ország többi kisebbségeinek képviselőivel is és figyelembe vették a kisebbségeknek mindazon kívánságait, amelyek a szerződéssel és az országok felsőbb érdekeivel nem ellenkeztek. A bizottság úgy találta, hogy a törvény végleges szövege nem tartalmaz semmi olyan határozományt, amely szükségessé tené, hogy a tanácsnak a

ják a tanács figyelmét arra, hogy ebben az ügyben valamintő intézkedést tegyen. Kétségek támadhatnak némely pontokra nézve, különösen azt a kérdést illetően, hogy a szerződés 9-ik cikkének rendelkezése be van-e egészen tartva. Másfelől az is kérdéses, hogy nem elenkezik-e a szerződés 9-ik cikkével a törvénynek az a rendelkezése, amely szerint a kisebbségek magániskolái bizonyos tantárgyakat románul kötelesek tanítani. Azonban a törvény felvilágosításával egyetemben alkalmasnak látszik a kérvényezők aggodalmainak lecsillapítására. A bizottság

megállapította, hogy a törvény a közhatalóságoknak igen szigorú ellenőrzési jogát foglalja magában. Az államot feltehetően megillető ellenőrzési jognak gyakorlása bizonyára nehézségeket szülhet és a kérvényezők komoly aggodalmakat fejeztek ki, hogy a kisebbségek felekezeti iskolái kevésbé jóakaratú elbánásnak lesznek kitéve. Ezt illetően a bizottság annak kilnyilatkoztatására vélt szorítkozhatni, hogy ez idő szerint korai lenne arról tárgyalni, mi történjen abban az esetben, ha a kérvényezők aggodalmait szerencsétlenségre valóra válnának.

A baloldali pártok a Poincaré-kormány ellen fordulnak

Obstrukciós törekvések a francia kamara pénzügyi bizottságában — Poincaré pénzügyi javaslatának minden pontjára felveti a bizalmi kérdést — Zürichben tovább zuhan a francia frank — Amerika a frank árfolyamának lezorításával a francia kényszeríteni Franciaországot a washingtoni adósságrendező egyezmény ratifikálására

Poincaré programja nem alkalmas a frank stabilizálására

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottsága szerdán egész éjjel ülészetett és végzett a huszonnégy fejezetből álló pénzügyi javaslatok legnagyobb részével. Az ülésen Poincaré többször felszólalt, hogy siettesse a javaslatok letárgyalását, azt azonban nem tudta keresztülvinni, hogy a szocialisták elálljanak a részletes vitától. Poincaré két órában beszédet mondott, hogy pénzügyi rendszere három elven épül fel: 1. a

szanalás nem képzelhető infláció nélkül, amely azonban ideiglenes jellegű lesz;

2. mulhatatlanul konvertálni kell a rövidlejáratú kincstári kötvényeket és 3. új adókat kell behozni, hogy az állampénztár megfelelhessen a hónap utolsó napján fizetési kötelezettségeinek. Hangsúlyozta Poincaré, hogy ennél többet nem mondhat programjáról, nehogy a spekulánsok rávessék magukat a tőzsdére.

A javaslatok körül hosszú vita fejlődött, amelynek során Poincaré rámutatott arra, hogy az új adók és a tarifaemelések egységes rendszert alkotnak és

pénzügyi javaslataiból egyetlen intézkedést sem ejthet el, mert ezzel az egész számítása felborul, tehát minden fejezet szavazásánál felveti a bizalmi kérdést.

A késő éjszakai órákban végül Poincaré hozzájárult ahhoz, hogy a pénzügyi bizottság a vitát csütörtökön folytassa, de kikötötte, hogy a kamarának péntek délután egybehívott gyűlésén a bizottságnak az egész munkát el kell végeznie. A lappangó harcban, amely a pénzügyi bizottság ülésén észlelhető, a csütörtöki nap a döntő, mert ha Poincaré keresztülerőszakolja javaslatait, akkor pénteken az eredeti program szerint rendben megkezdődhetik a kamarában a pénzügyi vita.

Az ellenzéki lapok már megkezdik az erős hangulatsindulást a kormány ellen. A fasiszta *Nouveau Siècle* megállapítja, hogy

a kormány az első két napon a frank javulását intervenciók vásárlásokkal érte el, amivel elnazarolta a Morgan-kölcsönből megmaradt harmincmillió dollárt. A baloldali Volonté felszólítja a baloldali pártokat, hogy vonják vissza bizalmukat a kormánytól, amelynek pénzügyi terveiben egyetlen használható ötlet sincs

és az egész javaslat csupán a kincstári szempontok érdekeivel törődik.

A *Quotidien* azt írja, hogy

a frank újabb romlása bizonyítja a kormány hibás számításait

amelyek alkalmatlanok a frank stabilizálására.

A szocialisták Herriot ellen

A szocialista-párt Rohne-megyei csoportja szerdán határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy Rohne-megyében

a baloldali kartel megszüntetnek tekinthető, mert Herriot a szocialisták tiltakozása ellenére tárcát vállalt a Poincaré-kormányban.

A határozat megállapítja, hogy Herriot ilyen körülmények közt nem méltó Lyon polgármesteri székének betöltésére és a legközelebbi választáson a szocialisták ellene fognak szavazni.

Julius harmincegy a francia államkincstár kritikus napja

A nagy pénzügyi vezetői Poincaré elnöklésével a pénzügyminisztériumban tanácskozást tartottak arról, hogy az államkincstár legközelebbi esedékességi napján miként feleljen meg kötelezettségeinek. A legfontosabb terminus harmincegyedikre, amikor az állami tisztviselők fizetéseit kell folyósítani, továbbá augusztus elseje és tizenhatodika, a mikor a nemzetvédelmi bónok és rövidlejáratú kincstári utalványok szelvényeit kell beváltani. Az *Echo de Paris* szerint a jegybank a vezető pénzügyezetekkel együtt gondoskodott arról, hogy

a kifizetések napján az államkincstár megfelelő mennyiségű külföldi valutával rendelkezzen.

A lap szerint ezeknek a külföldi valutáknak összevásárlása okozta az újabb frankbesszt.

Franciaországban is működésbe lép a B-lista

A minisztériumokban megkezdtek a B. listák összeállítását, miután a kormány nagyarányú tisztviselőrendükción fog keresztülvinni.

A takarékoságban maga Poincaré jár elől jó példával és a vegsőkig csökkenti a miniszterelnökség kabinetirodájának személyzetét. Ebben az osztályban csak a kabinetfőnök és egy hivatalnok marad a helyén, a többi tisztviselőt elbocsájtják.

A rendőrség megvédi Párisban az idegeneket

A párisi rendőrfőnök szerdán magához kérte a külföldi sajtó képviselőit, akiket arra kért, ne riasszák meg a külföldet a párisi idegenellenes tüntetésekről szóló tudósításaikkal, amelyek mindig tulzot szinben tüntetik fel az eseményeket. A rend-

őrfőnök kijelentette a külföldi újságíróknak, hogy szigorú utasításokat adott ki, amelyek végetvetnek az idegenellenes mozzalomnak és megszüntetik az idegenek elleni tüntetéseket.

Az angol sajtó lesújtó véleménye

Londonból jelentik: Angol politikai körökben általános az a vélemény, hogy a frank stabilizálásdt csak úgy lehet biztosítani, hogy Franciaország haladéktalanul ratifikálja a londoni és washingtoni adósságrendező egyezményt, mert csak így számíthat külföldi segítségre, amely nélkül nem lehet a szanalást végrehajtani. A *Daily Telegraph* szerint

a Poincaré-kormány programja nem egyéb adóprogramnál és nincs az az adóreform, amely szanalni tudná olyan ország pénzügyeit, amelyek valutája napról-napra rosszabbodik.

Zürichben megingott a bizalom a frank stabilizálási lehetőségében

Zürichből jelentik: A frankvaluták egyenetlen ingadozása jellemezte csütörtökön a piacot. A párisi kifizetés már a kora reggeli órákban visszaesett a szerdai 12.40-ról és tíz órakor 11.95-el érte el a francia frank csütörtöki mélypontját, de azután intervenciók vásárlások folytán a zárlatig egész 12.07-ig emelkedett. Az alaphangulat azonban változatlanul kedvezőtlen maradt és

mivel Poincaré az adósságrendező egyezmények ratifikálását már nyíltan is elejtette, megingott a bizalom a frank stabilizálásának lehetőségében. Különösen Amerika részéről nyilvánul meg az a tendencia, hogy a frank árfolyamának lezorításával kényszerítse Franciaországot a washingtoni adósságrendező egyezmény elfogadására.

A belga frank és a lira csütörtökön javult Zürichben.

A pénzügyi bizottság jóval nagyobb a pénzügyi javisatokat

A kamara pénzügyi bizottsága csütörtökön délelőtt befejezte a pénzügyi javaslatok részletes tárgyalását és

tizenkilenc szavazattal tizenhárom ellen a módosításokkal együtt elfogadta a javaslatokat.

A délelőtti ülésen csak kisebb jelentőségű módosításokat eszközöltek, többek között felvettek egy szakaszt, amely hétmillió frank hitelt nyit

a tisztviselői fizetések évi huszonhét millió harmincötmillió frankra való felemelése céljából. A folyó évre ötszáz millió frankban állapították meg a Francia Bank által az államkincstárnak nyújtandó előleg kamatszolgáltatást, amelyet Poincaré eredetileg kilencszázhuszont millió frankban irányzott elő.

Falcoz köztársasági szocialista képviselő póttindítványt terjesztett elő, hogy

minden külföldi állampolgárral Franciaország határának átlépésekor kétszáz frank idegenadót fizetessenek az illető ország valutájában.

A bizottság az indítványt elvetette, de Falcoz kijelentette, hogy indítványát pénteken a kamara plénuma elé fogja terjeszteni.

Az Elyséeben délután Doumergue köztársasági elnök elnökletével minisztertanács volt, amelyen Poincaré beszámolt a pénzügyi javaslatokról, Briand pedig külpolitikai kérdésekről tett jelentést. A mezőgazdasági miniszter beterjesztette törvényjavaslatát a gabonaellátás biztosításáról, amely többek között a gabonakereskedelem fokozottabb ellenőrzését írja elő.

CIRKUSZ

Tragédia
(hat levélben)

1. levél

Agyalágyovicsné — Agyalágyovicsnak

Drága Mókusom. Szerencsére minden baj nélkül megérkeztem és látod még ki se futtam magam máris belefogtam a levélírába. Képzeld az első volt, akivel összetalálkoztam a Münczné, a sarki specerájós felesége. Drágám, ha tudnád, hogy procczol, hogy milyen rosszul áll rövidre nyírt feje ahhoz a két-mázsás hájtömeghez, amit égő vörös krepdesinje alatt visel. Borzasztóan kómikus abban a vörösben, direkt szeretnék magamnak egy olyat csináltatni. Tudod csak azért, hogy az a négyöt nyegle monoklis, akik állandóan körülötte forgódnak, lássák köztünk a különbséget. Az az egyik szöke elég fess, de engem igazán nem érdekel, erről megnyugtatlak. Csak ne felejtse pénzt küldeni. Tudod, hogy milyen jól áll nekem a piros. Krepdesinben is, trikóban is. Trikót is veszek egy égő pirosat. Olyan még itt nincs senkinek. Legalább meg lesz az az eredménye, hogy nem téveszthetnek össze senkivel, amiből tavaly is tudod milyen keletlenlenségem volt. Emlékszel, amikor a Kalamárisné pepita dresszéről azt hitték, hogy az enyém. A Kalamáris helyett majdnem te indítottad a válópert. Ennek elkerülése végett okvetlen küldj pénzt. Csókol Mucusod.

2. levél

Agyalágyovics és Társa-cég — Agyalágyovicsnének

Drága Mucusom. Levelednek, nagyon megörültem, de megvallom kissé elrontottad a kedvem, azzal a hogyishivjakkal, aki a Müncznének udvarol. Az a szöke, akiről említést tettél, megmondom őszintén, nekem nem tetszik. Vigyázz magadra Mucuskám és neked se tetszen. Kivánságodra elküldtem a pénzt, de ne nagyon költsékezz. Jobb lenne lemondani arról a piros krepdesinről is. Nem fontos, hogy a Lidón megállapítsák a különbséget közted és a Münczné között. Maradj csak a piros dressznél csókol hü férjed

AGYALÁGYOVICS ÉS TÁRSA
vas- és fémárnyagkereskedés
Szubotica

3. levél

Gézengúz Tivadar — Agyalágyovicsnak

Kedves Barátom. Csodálkozol ugye, hogy eszembe jutottál. De ennek egyik oka Münczné Ónagysága, akivel — de köztünk maradjon — kissé jóba vagyok. Ő is szubotica és említette, hogy ismer téged. Tudod barátom oly szép itt a Lidón minden, a nők különösen. Sőt van itt egy isteni, csodás amerikai, de jól beszél magyarul is. Tegnap ki kezdték vele. Rájöttem, hogy tetszik neki a szöke. Persze ez meg Müncznének nem tetszik. Azt mondja, hogy az előtte már nem egy rendes nő, aki piros dresszt visel. De hát ez csak rosszmájúság tőle. A nőnek nagyonis jól áll a vörös. Ha itt lennél és látnád pillanatnyilag te is gondolnál házasságtörésre. De most bucsuzom, mert látom, hogy a parkban vár. Legközelebb többet Isten veled Tivadar.

4. levél

Agyalágyovicsné — Agyalágyovicsnak

Drága Mókusom. Tudod még most is remegek az izgalomtól. Hogy mire nem képes az a széthízott specerájós né. Pedig én szóba sem állok azzal a szökével, aki amugy se tetszik. De a Münczné ez a féltékeny tigris, tudod volna, ha besugnád a férjének, azt

hiszi, hogy a piros dresszem csábítja el tőle és képzeld, ma megjelent a strandon vörös dresszben. Ugyanolyan mint az enyém. A végén még majd összetévesztenek vele. Ennek elkerülése végett küldj azonnal pénzt, hogy vegyek magamnak egy fehér trikót. Ilyen még nincs itt senkinek. Csókol Mucusod.

5. levél

Gézengúz Tivadar — Agyalágyovicsnak

Kedves Barátom. Igéretemhez híven ismét felkereslek soraimmal. Te ha itt volnál! Ez a Münczné valóságos kabarét rendez. Amióta szóba sem állok

vele. Mert tudod, azzal az angyali nővel a legjobb barátságba keveredtem. Kérésére már átköltöztem a Pallasból az Exelziorba. Ő is ott lakik. Ami pedig a legpompásabb egymás mellett van a szobánk. Mondhatom kényelmes egy helyzet. Minden feltűnés nélkül. De ez a Münczné. Nem tudom elfelejteni. Képzeld utolsó ütökártyául belebujt egy piros dresszbe. Azt hiszi, hogy a piros szín vadított meg. De ebből az illuzióból remélem kiábrándult, mert angyali missem azóta fehér dresszt visel. Ha tudnád milyen jól áll neki a fehér és hogy csókol. Szegény amerikai férj. Vagy trotli, vagy hülye. Egy ilyen aszszonyt egyedül leengedni a Lidóra. Ha van eszed, eljősz ide néhány napra.

Sokkal csinosabb, mint a vörösben. De most már bucsuzom, mert átkopogott a falon, hogy vár. Őle szerető barátod Tivadar.

6. levél

Dr. Közésváltó Ügyvéd — Agyalágyovicsnének

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszonyom! Közlöm Önnek, hogy ügyfelem, Agyalágyovics Imre az Agyalágyovics és Társa cég tulajdonosának megbízásából, mai napon megindítottam Ön ellen a válópert. Kiváló tisztelettel dr. Közésváltó Ügyvéd Szubotica.

md.

Tanuvallomások a Majsai-uti bűnpörben

A csendőrök szerint a vádlottak kényszer nélkül tették meg beismerő vallomásukat — Az orvosszakértők kihallgatása — Heves vita az orvosszakértők és a védők között

A tanuk igazolták Kövesdi Antal vádlott alibijét

A Majsai-uti gyilkosság tárgyalásának második napján még jobban fokozódott az érdeklődés a főtárgyalás iránt. A törvényszék nagytermének ajtajánál valóságos közelharcot vívtak az emberek és a harcnak számtalan bluz, kalap és cipő lett az áldozata. A szörnű tolongásban délelőtt és délután is több százán verekedtek be magukat a terembe és hiába volt szellőztetés, hiába dolgozott állandóan két ventilátor, a hőség szinte kibírhatatlan volt, különösen délután.

A csütörtöki tárgyaláson befejezték a vádlottak kihallgatását és megkezdődött a tanuk felvonulása. Délelőtt a csendőröket és orvosszakértőket hallgatták ki, délután még néhány tanu következett, akik közül senkinek nem volt közvetlen tapasztalata a titokzatos bűnyűgyben, a vádlottak pedig a leghatározottabban megmaradtak amellett, hogy semmi részük nincs a gyilkosságban. Pénteken előreláthatólag befejeződnék a tanukihallgatások, szombat délelőtt a perbeszédre kerül sor és szombat délután valószínűleg kihirdetik az ítéletet.

O vasó-próba a bíróság előtt

Csütörtök délelőtt pontosan kilenc órakor vonult be Pavlovics István elnök vezetésével a terembe a bíróság és

Felvonu nak a tanuk

A heidézett tanuk közül elsőnek Deklic Vaszilije csendőrmestert hallgatták ki a bíróság.

A tanu elmondta, hogy mi birta rá arra, hogy Németh László halála ügyében nyomozást kezdjen és hogyan terelődött gyanuja Petrovics Antalra. Majd részletesen előadta, hogy Petrovics Antal minden erőszak nélkül a legnagyobb pontossággal elmondta a bűntény lefolyását, megjelölte azokat, akik részt vettek benne és akik a kutba dobták a holttestet. Nem csak ő nem bántalmazta Petrovicsot, hanem a legszigorúbban megparancsolta csendőreinek, hogy senki ne nyuljon hozzá. Magukat a vádlottakat is felszólította, hogy mihelyt valaki bántalmazza őket, azonnal tegyenek nála jelentést. Husz évi csendőri működése alatt sohasem csikart ki fizikai eszközökkel vallomást. Petrovics kihallgatásánál is két polgári egyén volt jelen, mint tanuk. Ugyanilyen módon hallgatta ki Szivar Józsefet és Kövesdit is.

Az elnök elrendelte Petrovics vádlott és a tanu szembesítését. Petrovics kijelentette, hogy a tanu nem bántotta, ugyanezt mondta Szivar is, akit szintén szembesítettek a tanuval, míg Kövesdi azt mondta, hogy megverték.

— Mindjárt pofoz vágott, amint beléptem a szobába, rugdostak a combomon, ezt Szivar is látta.

Az elnök (Szivarhoz): Látta maga ezt?

Szivar: Láttam, egyszer az udvarban, egyszer a szobában rugták meg.

az elnök nyomban megnyitotta a folytatolagos főtárgyalást. Az elnök a vádlottak közül Szivar Józsefet szólítja a bíról emelvénny elé és megkérdezte tőle, hogy a vizsgálóbíró előtt is szemébe mondta-e Kövesdinek azt, hogy részt vett a gyilkosságban?

A vádlott: Igen, de csak azért, mert a csendőrök mondták, hogy mondjam azt.

Az elnök: Petrovics Antalnak is szemébe mondta a vádakat?

A vádlott: Igen, ugyanebből az okból.

Ezután Petrovics Teréz vádlottat — Petrovics Antal elsőrendű vádlott feleségét — szólította az elnök:

— Maga azt állítja, hogy az újságokból olvasta azt, amit az esetről Kövesdinek mondott. Tud maga olvasni? — kérdezi az elnök.

A vádlott: Igen, de nem gyorsan tudok. — Az elnök erre odaadta Petrovics Teréznek a Bácsmegyei Napló legújabb példányát, megjelölt benne egy pontot és felhívta, hogy onnan kezdve olvasson.

A vádlott lassan, szótagolva elolvasta a megjelölt sorokat.

A bíróság ezután nem intézett több kérdést a vádlotthoz és megkezdte a tanuk kihallgatását.

A rendőr-vádlottak közül Pintér Blázskó az elnök kérdésére azt mondotta, hogy őt nem bántották, a másik rendőr-vádlott, Presics Pájó azonban azt felelte, hogy őt nagyon megverték.

A tanu ezzel szemben fentartja vallomását, hogy sem ő, sem a csendőrök a vádlottak közül senkit sem bántalmaztak.

A tanut a bíróság megeskette, ami miatt a védők semmisségi panaszt jelentettek be.

A zsedniki Scerlock Holmes

Satlan Milán zsedniki rendőrmester volt a következő tanu. Elmondotta, hogy napok óta keresték Petrovicsot, amikor végre ráakadtak a topolai országúton. Azonnal megláncolták és a laktanyába kísérték. Utközben kérdezte Petrovicsotól, hogy tudja-e miért fogták el. Az valami elvesztett pénztárcáról beszélt és amikor azt mondta neki, hogy gyilkosságról van szó, elkezdett sírni és egész uton sírt, mint egy gyerek.

— A laktanyában — folytatta a tanu — a pincébe zártuk Petrovicsot és megbíztam egy csendőrkáplárt, hogy öltözzék civilbe. A káplárt Petrovics mellé zdrattam és kitanítottam, hogy mondja Petrovicsnak, hogy csantavíri cigány és azért zdrták be, mert két lovat lopott. Azonkívül azt is megbeszéltük, hogy a káplár azt mondja Petrovicsnak, hogy addig nem kapott enni, amíg nem vállotta be a lopást és bizonyosan Petrovicsnak sem adnak addig enni, amíg

nem vall. Megmondtam a káplárnak, hogy a pincében taggassa ki Petrovicsot.

— A káplár mindent így is csinált és amikor említette Petrovicsnak, hogy a városban gyilkosság miatt letartóztatott néhány civil, Petrovics nyomban azt kérdezte, hogy rendőröket nem fogtak el.

Az elnök: Meddig volt a pincében Petrovics?

A tanu: Legfölbjebb tizenöt percig. Azután kihallgattuk. Ez körülbelül két óra hosszat tartott. Mindent kényszer nélkül bevallott.

Pavlovics elnök elrendelte Satlan tanu és Petrovics vádlott szembesítését. Petrovics kijelentette, hogy már az országúton, amikor elfogták, ütötték. A laktanyában a pincébe dobták és ott éhezéssel, kigyókkal és hangyákkal ijesztgették. A kihallgatás alkalmával nem verték.

A bíróság elrendelte Satlan Milán tanu megesketését, majd az elnök negyed órai szünetet adott.

Orvosszakértők — orvostanuk

Szünet után az orvosszakértők kihallgatása következett. Dr. Perazics Bozsikár törvényszéki orvos részletesen ismertette a boncolási jegyzőkönyvet. Elmondotta, hogy a holttest gyomrában mintegy fél liter víz volt, amiből arra következtet, hogy az elhunyt élve — esetleg önkívületben — került a kutba. A holttest két-három napig lehetett a vízben. Külső sérülés nyoma nem volt rajta, ez azonban nem zárja ki, hogy megfojtották, mert a fojtogatás nyoma a vízben eltűnhettek.

Az elnök: Véghezvihette-e egy személy a gyilkosságot?

Dr. Perazics: Az elhunyt száznyolcvan centiméter magas, erős, jól táplált fiatal ember volt, teljesen kizártnak látszik, hogy egy ember végezhetett vele.

Az elnök: Ha már eszméletlen volt, egy ember elvihette-e a kutig és bele-dobhatta-e?

Dr. Perazics: Igen!
Diamant Ernő dr. szavazóbíró: Mikroszkópai vizsgálattal nem lehetett volna megállapítani a külső sérülés nyomait?

Dr. Perazics: Nem, mert a bőr a nyakon le volt húzva.

Dr. Petrovics Márkó védő megállapította, hogy ellentmondást lát a szakértő legutóbbi kijelentése és a boncolási jegyzőkönyv között, mert a jegyzőkönyv szerint nem volt a holttesten semmiféle sérülés nyoma, most viszont azt állította a szakértő, hogy le volt húzva a nyakán a bőr.

Ezen a kijelentésen hosszabb vita fel-lődött a védő és az orvosszakértő között, amelyet az elnök azzal szakított meg, hogy a védőt figyelmeztette, hogy csak konkrét kérdéseket intézhet a szakértőhöz.

Dr. Perazics orvosszakértő ezután elmondotta, hogy a fojtogatás nyomait

gálta Petrovicot, aki azonban nem panaszkodott, hogy megverték és nem is volt semmi sérülés rajta. Szellemileg normálisnak találta, paraszti ravaszság látszott rajta.

Dr. Csulinovics Ferő államügyész indítványozta, hogy a bíróság hallgassa ki tanuként is dr. Perazicsot arra vonatkozólag, hogy mit beszélt a vizsgálat közben Petrovics Antallal.

Dr. Petrovics Márkó védő ellenezte az indítványt, a bíróság azonban elrendelte Perazics dr. tanukénti kihallgatását. A határozat ellen a védő semmisségi párvást jelentett be.

Dr. Perazics Bozsidar ezután mint tanú elmondta, hogy ő jóval azután beszél Petrovicsal, hogy a vádlottat a vizsgálóbíró kihallgatta. Ekkor neki Petrovics önként a legnagyobb részletességgel elmondta, hogy hogyan gyilkolták meg Németh Lászlót. Csodálkozott, hogy miért vádolja ez az ember olyan határozottan önmagát.

Megverték-e Kövesdöt?

Dr. Barta Antal törvényszéki orvost előbb szakértőként, majd mint tanú hallgatták ki. Nem emlékszik, hogy Kövesdöt megvizsgálta-e. Amennyiben arról írásbeli véleményt adott, az kétségtelenül fedi a valóságot.

Ha ütés nyomait találta volna, azt gúnyosul feljegyezte volna.

Pavlovics István elnök kérdéseire Kövesdi elmondta, hogy Barta dr. megvizsgálta. Panaszkodott az orvosról, hogy a talpa, a térdje és az oldala. Az orvos csak a talpát vizsgálta meg, az oldalát és a térdét azonban nem.

Dr. Jeremics Riszta orvos ugyancsak szakértőként és tanuként is kihallgatták. Dr. Jeremics elmondta, hogy körülül egy hónappal dr. Barta után megvizsgálta Kövesdöt. A jobb lábán belül két foltot, az alsó lábszáron gyűrűket és egy sárgás zöd helyet talált. Ezek ütődés nyomai voltak. Az ütés kemény, tompa tárgytól származott. Lehet, hogy ezek a sérülések ütéstől eredtek, azonban az is lehetséges, hogy Kövesdi elesett és megütötte magát. A nyomok legfeljebb két-három hét előtti sérülés nyomai voltak.

Dr. Kellert, védő: Kövesdi akkor már több, mint egy hónapja volt a fogházban.

Dr. Kellert védő indítványozza, hogy ellenőrző szakértőnek hallgassák ki dr. Malusev Dusán közokmányi főorvost, a bíróság azonban elutasította az előterjesztést, majd az elnök a délelőtti tárgyalást perекeszttette és folytatását délután félnégy órára üzte ki.

A délutáni tárgyalás

Pavlovics István elnök délután négy órákor nyitotta meg a folytatólagos fő tárgyalást.

A beidézett tanúk közül elsőnek az elhalt Németh László édesanyját, Németh Ferencné született Pertics Etelkát hallgatta ki a bíróság. A tanu az elnök kérdésére elmondta, hogy elhalt László fia nyugodt természetű, rendes, jómagaviseletű, csöndes fiu volt.

A következő tanu Németh László testvérbátyja, Németh Ferenc volt. Elmondja, hogy a kritikus március 11-ikén este a Vojnics-féle, Maisai-uti kocsmában együtt volt öccsével és Balogh László nevű barátjával, beszélgettek és borozgattak. Féltenegykor László egyedül elbucszott a társaságtól azal, hogy hazamegy, ettől a perctől fogva többé nem látták. Másnap jelentették öccse eltűnését. A tanu ezután arról beszélt, hogyan és milyen körülmények között találta meg Szilágyi nevű szomszédjuk öccse holttestét a kutban. Megemlítette még, hogy azon az estén nagyon sötét volt és havas eső esett. Amikor ő barátaival huszonöt percre öccse távozása után hazafelé tartott, az ucca teljesen kihalt volt, senkivel sem találkoztak, semmi zajt nem hallottak.

Kövesdi alibije

Birkáss István tavankuti földbírtokost hallgatta ki ezután a bíróság. Birkáss elmondta, hogy Kövesdi Antal vádlott 1924 októberétől 1926 április 24-ig nálá volt szolgálatban tavankuti tányáján.

Az elnök kérdésére kijelentette, hogy Kövesdi március 10-én, vagy 11-ikén pavlováci szállásán, ahol mint ökörhajcsár több cseréddel a szántásnál dolgozott, áriott tavankuti szállására és az éjszakai többi munkáival együtt az istállóban őjtötte. Egészen bizonyos, hogy a 10-ikén és 11-ikén az estét a tavankuti tanyán töltötte. Az elnök kérdésére elmondta, hogy Tavankut körülbelül huszonnégy kilométer távolságra van a várostól és az ut megtétele gyalogosan legalább is három órát igényel. Arról, hogy Kövesdi azon éjjel a tanyán tartózkodik, tud Budai Ferenc, Ockel János, Benedek Mihály és Hajdu Sándor is.

A bíróság kihallgatta Ockel Sándor

gépészt, aki elmondta hogy március 11-ikén egész éjjel együtt volt Kövesdi Antallal a tanyán.

Benedek Mihály tanu szintén igazolja, hogy Kövesdi Antal március 11-ikén éjjel nem távozott el a tanyáról, annál is inkább tudja, mert Kövesdi fekhelye közvetlen az övé mellett van. Hajdu Sándor megerősítette az előbbieket vallomását és hozzátette még azt, hogy mástól év óta, mióta ismeri Kövesdöt, még vasárnaponként sem hagyta el a tanyát.

A bíróság a három utóbbi tanut megeskette. Pavlovics István elnök hat órákor berekesztette a tárgyalást és folytatását péntek reggel háromnegyed kilencre tűzte ki.

Négy halottja van a bolgár határmenti ütközetnek

A komitácsi banda visszamenekült bolgár területre

Beogradból jelentik: A bolgár határ mentén Kriva-Palanka közelében szerdán éjjel és csütörtökön délelőtt

a csendőrség véres harcot vívott egy ötven tagu komitácsi bandával, amely teljes hadifelszereléssel betört a határon.

A csendőrség segítségére katonai osztagot és ágyukat is küldtek és sikerült a komitácsikat egy hegyszakadéknál bekeríteni. A harc közben egy csendőr és egy határőr elesett, néhányan megsérültek.

Csütörtökön délután a belügyminisztériumhoz arról érkezett jelentés, hogy

a komitácsi bandának sikerült áttörni a csendőrkordont. A bombák két csendőrt megölték és a banda szabad utat iverve átmenekült bolgár területre. Sebesülteket nem hagytak hátra.

Az újságírók este kérdést intéztek Nincics külügyminiszterhez arra vonatkozólag, hogy a kormány milyen lépéseket fog tenni a bolgár kormánytól a határcsúszással kapcsolatban. Nincics külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány mindezekelőtt pontos képet igyekszik alkotni a történetekről s azután szabja meg a Bulgáriával szemben követendő eljárást.

A mexikói kormány lefoglalja a katolikus templomokat

A szocialisták vasárnap országos tüntetést rendeznek az egyháztörvények mellett

Newyorkból jelentik: A mexikói kulturharc mindjobban elmérgesedik. Kiszámíthatatlan újabb bonyodalmakra fog vezetni az a legújabb intézkedés, amellyel

a kormány utasította a tartományi kormányzókat, hogy foglalják le mindazokat a katolikus templomokat, amelyekben augusztus 1-én az új egyháztörvény elleni tiltakozásul beszüntetik az istentiszteleteket.

A kormány rendelete óriási elkéseredést kelt a katolikus hívők körében.

A mexikói munkásszakszervezetek vasárnap országos tüntetést rendeznek az egyháztörvény mellett

és a szocialista párt parlamenti frakciója teljes támogatását ígerte meg Callez elnöknek a katolikus egyház elleni harcában.

Az ügyészség nyomozást indított dr. Gócs Endre diplomája ügyében

A becskerekeli orvosok visszautasítják dr. Gócs vádjait

Velikibecskerekéről jelentik: A Gócs Endre dr. becskerekeli orvos diplomája körül keletkezett affér fordulóponthoz érkezett.

A becskerekeli ügyészség eljárást indított annak megállapítására, hogy Gócs Endre jogosan használja-e a doktori címet.

Az ügyészség által megindított nyomozás természetesen főként annak a megállapítására terjed ki, hogy a diploma kiállításakor, 1919 december 6-án hol tartózkodott dr. Gócs.

Emellett azonban Gócs orvosi működésére vonatkozólag is összegyűjti az ügyészség az adatokat. Erre vonatkozólag már eddig is több bejelentés érkezett az ügyészséghez. Így jelentették, hogy dr. Gócs Dimitrijevic Neven rendőralkapitány öt éves leányát tüdőgyulladás ellen kezelte és hideg borogatásokat adott neki. A gyermek állandóan rosszábul lett és már elvesztette eszméletét, amikor a szülők elhívták dr. Magyar Károly orvost. Dr. Magyar megállapította, hogy a diagnózis és a kezelés téves és másirányú kezeléssel néhány nap alatt meggyógyította a kislányt.

Bejelentették az ügyészségnek többek

között, hogy egy Milanov Miloje nevű eleméri fiatalembert, akinek kizárt lágyéksérve volt, injekcióval és gyomormosással akarta meggyógyítani, holott ilyen esetben azonnali operatív beavatkozásra van szükség. Egy hét múlva Milanovot Gócs beszállította a kórházba, ahol azonnal megoperálták, de már nem lehetett rajta segíteni.

Az ügyészség ebben az ügyben kihallgatja dr. Matics Misa kórházi igazgatóorvost. Azonkívül az összes bejelentésekre vonatkozólag kihallgatják az érdekelteket és amennyiben dr. Gócs diplomáját nem találják szabályszerűnek,

gondatlanságból okozott emberölés, illetve súlyos testi sértés büntetése miatt indítanak ellene eljárást.

Újból foglalkozott az ügygel a becskerekeli orvosegyesület is. Az orvosok sértőnek találták magukra nézve dr. Gócs Endrének a Bacs megyei Naplóban megjelent nyilatkozatát, amelyben azt állította, hogy az orvosok kenyéririgységből indítottak hajszát ellene. A becskerekeli orvosok az alábbi nyilatkozat közzlésére kértek föl bennünket:

— Amidőn a velikibecskerekeli orvosok összessége ezt a kijelentést a leg-

határozottabban visszautasítja, egyuttá kijelentjük, hogy

az egész ügy az orvosi kamara és a bíróság előtt van,

amelynek alkalmá lesz a legrövideb időn belül kimutatni, hogy

az ügynek sokkal mélyebb és súlyosabb okai vannak.

Az ügy további fejleményeit nagy érdeklődéssel várják.

A bácskai sorozások

Szuboticán befejeződött az 1906 évbellek sorozása

Szuboticán csütörtökön véget ért az 1906. évbellei katonakötelesek sorozása és a régebbi évfolyambeli, ideiglenesen alkalmatlannak minősített hadkötelesek felülvizsgálata. A sorozóbizottságban Svábics Szevén ezredes, a sztaribecsei katonai kerület parancsnoka elnökölt.

A bizottság, amely június közepe óta sorrajárja a kerület helységeit, Szuboticáról Sztarakanizsára megy, majd néhány nap múlva Stentán kezd meg a sorozást. Ezután Mol, Ada és a többi tiszamenti községek következnek. A sorozás augusztus 20-ikán fejeződik be Sztaribecsejen.

Az egész sorozótornén Svábics Szevén ezredes, aki annakidején már Szuboticán is a katonai kerület parancsnoka volt, katonás erélyével, tapintattal és atyai jóindulattal vezeti az eléje kerülő újoncjelöltek sorozását. Különös szigorral követeli a katonakötelesek pontos megjelenését és evégből mindenütt kihirdette, hogy a késlekedőket büntetésből dunai védőmunkára rendeli ki, erre azonban eddig sehol sem került sor.

A sorozótorné befejezése után Svábics ezredes Vrnjacska-Banja fürdőhelyre utazik.

Tömegsír a jégveremben

Négy embert megöltek a veremben kifejlődő gázok

Bukarestből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt a regáti Sarat városban.

Stanciu Burlacu hadirokkant kocsmárosról jégbehűtött bort kértek vendégei. A kocsmáros felesége lement a jégverembe, de oly sokat késett, hogy utána küldötték a szolgálóleányt. A vendégek türelmetlenkedni kezdtek, mire az egyik mulatozó legény Popescu György vállalkozott arra, hogy maga megy le a jégverembe. Eltelt néhány perc, de a fiatalember sem jelentkezett. A kocsmában levő apja aggódva indult fia keresésére. A többiek várták, de hiába: ő sem tért vissza.

— Mi van ezekkel — néztek össze a kocsmá vendégei.

Mindnyáján fölszedelőzködtek és lámpákkal, gyertyákkal kitudultak az udvarba, a jégverem elé. Bevilágították a sötét üregbe, ahonnan borzalmas látvány tárult szemek elé. A kocsmáros felesége, a cselédlány és a két Popescu mozdulatlanul heverték a veremben. Azonnal telefonáltak a tűzoltókért, kiknek segítségével lerombolták a jégverem primitív szalmafedelét. Az udvart irtózatos büz töltötte be, úgyhogy az egyik vigyázatlan tűzoltó ájultan zuhant a verembe, de a jelenlőknek sikerült kimenteniök.

A négy szerencsétlenül járt embert azonban már többé nem lehetett életre kelteni. A vermet megtöltés gáznak oly pusztító hatása volt, hogy az öreg Popescut is megölte, noha alig öt percig hevert a gyilkos levegőben.

A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a jégverem az udvar olyan helyén épült, ahol azelőtt trágyadomb volt éreken át. Az utolsó napok esőzéssel következtében sok nedvesség hatolt a verembe s ennek, valamint a nagy légség következtében fejlődtek oly nagy mennyiségben a gázok a hermetikusan elzárt üregben, hogy percek alatt megsemmisítették négy emberi életet.

NAPRÓL NAPRA

A málnaszörp és a medve vagy a veszedelmes birói szemle

A málnaszörpöt komoly veszedelem fenyegeti. Igaz, hogy most kánikulában nem aktuális ital a málnaszörp, de mégis, hátha kísút még a nap s megint dívatba jön a hideg málna szalmával... Erdemes tehát a málnaszörp nekrológiát megírni, legalább a szenvedélyes málnaszörp-ivók is megtudják, hogy amit málnaszörpnek isznak, ahhoz a málnának vajmi kevés köze van...

Mindez egy polgári perből derült ki, amely valahol egyik erdélyi törvényszék előtt folyt. A Nagybánya melletti Bldar község lakói egyik málnaszörp-gyár részére, málna-szállításra vállalkoztak. Azonban nem szállítottak. Mikor bepe-re-relték őket, azt mondták, hogy vis major akadályozta meg őket a szállításban. A vis majort ezuttal medvének hívták. Az utóbbi években a hegyek közt nemcsak a málna, hanem a medve is nagyon elszaporodott. Jó termés volt medvében is. S a medvék valóságos őrtállnak a málnaszedésben. Legutóbb megtörtént, hogy két leányt tetten értek a medvék, amint málnát szedtek. A lányok szörnyen megijedtek. A medvék azonban, mint okos állatok, nem bántották a nőket, csak a málnát szedték el, meg a kosarakat. Meg is ették a málnát kosarastul.

Igy mondják a bldari málnaszédők s birói szemlét kértek annak a megállapítására, hogy igazuk van. Lehetetlen málnát szedni, mert a medvék megakadályozzák.

Ha a per sorsa a birói szemléstől függ, akkor sokáig kell az ítéletre várni. A biróságokon nincs törtetés arra, hogy ki menjen ki a málnatelepre, meggyőződni, hogy igazuk van-e a bldariaknak

Lányok! Ne tartsatok soványító kurát

Olga bicsérdista, Eta krétát uzsonnázik s ecetet iszik rá, Kató fut, gyalogol és tornázik, Mariska parkettát tisztít, Bözsi fanatikus buzgalommal táncol, Margit keserű teát iszik, Jolán golyóbi-sokat szed sötét szobában. Hány kellemes és kevésbé kellemes módja van még a soványodásnak, amit hölgyeink meg nem próbálnak, csak hogy elveszítsenek néhány kilót. Pedig mindez nem érde-mes... Ime a példa és a bizonyíték, hogy kövér nő is ébreszt szerelmet s a hájnak is van vonzó ereje a férfiakra.

Vasárnap délelőtt a párisi Saint Denis apátság székesegyháza olyan jelenetek-nek volt tanuja, amelyeket bizonyára nem látott még az ősi templom. Holott sok mindennek volt tanuja ez az apát-ság, hiszen többek között a francia királyokat itt kenték fel és a francia királynékat az ő falai között rebegték el a boldogító Igent.

Délelőtt tizenegy órákor szintén egy boldogító igen elrebegetésének meghallgatására gyűltek össze.

André Selvais gyümölcskereskedő vezette oltár elé Eugénia Dubois kisas-szonyt.

A különös az volt, hogy a menyasz-szony 148 kilogramot és 24 dekát nyomott ruha nélkül, reggeli előtt. (Zárjel között jegyezzük meg, hogy az alábbi szép históriát nyugodtan el lehet olvasni. A menyasszony az esküvőn ruhában volt) s targoncán tolták a székesegyház bejárása elé.

Alig szállt ki a menyasszony a tar-goncából, megérkezett a második tar-gonca, amelyen a — jövődöbeli anyós ült. Ezt a targoncát a vőlegény toltá.

— Most még tolom — jelentette ki vi-dáman a cingár termetű vőlegény — de hogy később fogom-e tolni, erre nem mernék megesküdni.

Minthogy a pap még nem érkezett meg, az újságírók megkérdezték a vőle-gényt, aki a fotografáló gépek előtt ma-ga is beült a targoncába, hogyan jutott észébe éppen Eugénia kisaszszynt fele-ségül venni.

— Hogyan jutott eszembe? — Hát úgy, hogy halálosan szerelmes voltam belé. De nemcsak voltam, hanem vagyok is. Mindig imádtam a kövér nőket, min-dig az volt a vágyam, ha megölelem a

feleségemet, akkor ne levegőt érezsek karjaim között.

A járókelők a furcsa nászmenet látta-ra összesereglettek s néhány pillanat alatt hatalmas tömeget alkottak.

A szertartás befejezése után kltódu-ltak s várták, hogy mi fog történni. A fiatalasszony megint a targoncába tele-pedett s ott akart magának helyet sze-rezni az újdonsült férj is, de mert se-hogysem tudott leülni — hirtelen elha-tározással a felesége ölébe ült.

— Ott van bőven hely! — kiáltott az ucca népe.

Az anyós szintén targoncába ült,

csak hogy most már nem a veje toltá, hanem a násznép egyik tagja. A nászház előtt az ifju menyecske megragadta fér-jét s egyetlen mozdulattal letette az uc-ca kövezetére.

— Bravó, bravó — tapsoltak a közön-ség sorából — ez aztán kardos me-nyecske.

Az emberek késő estig ott táboroztak a nászház előtt. Az uccáról kíváncsian lesték a násznép minden mozdulatát, de különösen az új pár ide-oda való járá-sát. Csak akkor csendesedett el az ucca, amikor a világosság kialudt a szobák-ban...

Csehszlovák katonai delegáció Beogradban

Tanulmányozni fogják a jugoszláv hadsereg szervezetét

Beogradból jelentik: Jamet fran-cia tábornok vezetésével szerdán reggel egy huszonhárom tagból álló csehszlovák katonai delegáció érke-zett Beogradba.

A vendégeket, akik a jugoszláv hadsereg szervezetét fogják tanul-mányozni, számos magasrangu tiszt, élen Pesics vezérkari főnök-vel, fogadta az állomáson, ahonnan a csehszlovák tisztek szállásaikra

hajtottak. A katonai bizottság tag-jai délelőtt tizenegy órákor látoga-tást tettek Trifunovic Dusan had-ügyminiszternél, majd meghallgat-ták azt az előadást, melyet a vezér-kar egyik tisztje tartott Beograd város 1914. évi katonai védelméről.

A csehszlovák tisztek pénteken Noviszadra látogatnak át, ahol megtekintik a katonai repülőtelepet és a többi hadi intézményeket.

A katonai ellenőrző bizottság szigorú jegyzéket intézett Németországhoz

A bizottság kifogásolja a németországi municiógyártást és tiltakozik az ifjú katonai kiképzése ellen

Newyorkból jelentik: A szövetség-közi katonai ellenőrző bizottság el-nöke, Walsh tábornok a német kor-mányhoz jegyzéket intézett, amely-ben

a bizottság kifogásolta, hogy a német birodalmi kormány szán-dékosan vagy tévedésből hely-telenül értelmezi a békeszerző-désnek azt a rendelkezését, a mely előírja, hogy Németor-szág mennyi és milyen hadi-anyagot gyárthat.

A jegyzék szerint ma az a helyzet, hogy a németországi municiógyárak teljes üzemben vannak, sőt kivétel-re is dolgoznak.

A jegyzékben a szövetségi katonai ellen-őrző bizottság követeli, hogy

a német kormány csökkentse a birodalmi védőrség létszámát és szüntesse meg a sportegye-sületek és hazafias diákegye-sületek katonai kiképzését.

Kiemeli a jegyzék, hogy a békeszer-ződés ellenére Königsberg várában ma is tüzerütegek vannak és a bi-ro-dalmi hadügyminisztérium Königs-berg erődítményein kívül meg-hagyta a gyalog hadállások számára épült betonfedezékeket.

Kifogásolja végül a jegyzék, hogy a vidéki helyőrségekből az egyes csapatok évenként négy-négy al-kalmas tisztet küldenek Berlinbe a törzskari hadüskolába kiképzés vé-gétt. Ez az egykori nagyverzárkarra emlékeztet, aminek fentartását a versaillesi békeszerződés megtiltotta és ezért a jegyzék követeli ennek a rendszernek megszüntetését is.

Hétfőn cserélik ki Kelebián a jugoszláv és magyar politikai foglyokat

Az SHS. állam tizennégy, Magyarország tizenhat foglyot ad ki

Beogradból jelentik: Az SHS ki-rályi kormány és Magyarország kor-mányának képviselői között 1926 május első napján kölcsönös megállapodás jött létre a politikai foglyok kicserélé-séről.

Az egyezmény végrehajtása hé-tfőn, augusztus másodikán Kelebia határállomáson történik meg.

A foglyokcserélésnél a jugoszláv kor-mány megbízásából dr. Vlaskalin Milo-rád belügyi inspektor és Markovics Ljuba, magyar részről pedig dr. Balla Pál külügyminiszteri titkár és dr. Rényi Viktor követségi titkár lesznek jelen.

Ez alkalommal tizennégy a jugoszláv bíróságok által és tizenhat a magyar bíróságok által elítelt, vagy előzetes letartóztatásban levő magyar, illető-leg jugoszláv állampolgár kerül kicse-rélésre. Az erre vonatkozó előzetes tárgyalások már négy esztendeje folya-matban voltak és Nincsics külügyini-niszternek gróf Behlen magyar minisz-teremlékkel való legutóbbi genfi talál-kozása folytán gyorsult ütemben kö-zeledtek a befejezéshez. Az egyezmény létrejötté körül kiváló érdemeket szer-

zett Popovics Tihomir budapesti ju-goszláv követ. Az egyezmény szerint, amelyet csütörtökön délután irtak alá, a következő foglyokat adják ki:

Magyarország kiadja Jovanovic Mi-lán, Lukics Milán, Zsvkovics Rada, Rozsics Sztevan, Timotijevics Ilija, Ju-ricsics Vincent kémkedés, illetőleg más politikai bűncselekmények miatt el-ítelt jugoszláv állampolgárokat még tíz társukkal. Cserébe Jugoszlávia kiadja dr. Weisz Géza volt főhadnagyot, Putz Béla, Ádám Antal és társai magyar el-íteltet, továbbá a Szuboticán kémke-dés vádjá alapján elítelt Gstalter Feren-cet, Keller Etelkát és Januskó Antalt és másokat, összesen tizennégy embert. A Magyarország részére kiadandó foglyok egy részét Beogradban összpontosítot-ták, ahonnan vasárnap éjszaka indít-ják őket utnak Kelebia felé.

Megnyitották a csődöt az Unió-színházak ellen

Maga a koncert igazgatósága kérte a csőd elrendelését

Budapestről jelentik: Az Unió szin-házak kényszeregyezségi egyezkedése után, mint ismeretes, dr. Bánóczy Lász-ló és több kisebb hitelező a csőd el-rendelését kérte a koncert ellen. Eb-ben az ügyben a folytatólagos csőd tárgyalást pénteken kellett volna meg-tartani, azonban közvetlenül a tárgya-lás előtt újabb fordulat történt.

Az Unió színházüzem és színházépít-ő részvénytársaság igazgatósága nevé-ben dr. Lukács Sándor ügyvéd bead-ványt intézett a budapesti törvényszék-hez, amelyben hivatkozással arra, hogy a Pénzügyi Központ nem volt haj-landó az Unió kényszeregyezségi fi-nanszírozni, kéri a részvénytársaság ellen a csőd megnyitását. A kérelem alapján csütörtökön a törvényszék el-rendelte az Unió ellen a csődöt és csődteggondnoknak dr. Molnár De-zső ügyvédet, a Színész Szövetség ügyészét nevezték ki.

Baross Gábor

a Futura vezérigazgatója lesz

Saját kérelmére mentették föl a postatakarékpénztár vezetésétől

Budapestről jelentik: Tormay Bélá-nak a Postatakarékpénztár vezérigaz-gatójává történt kinevezése élénken foglalkoztatja a politikai köröket. Csak most derült ki, hogy Baross Gábort, aki mint ismeretes, négyszázmillió ko-rona kölcsönt adott a frankhamisítók-nak, saját kérelmére mentették föl a Postatakarékpénztár vezérigazgatói ál-lásától.

Baross ellen ugyanis a frankpörben elhangzott ítélet után fegyelmi vizsgá-latot rendeltek el és a vizsgálat meg-állapította, hogy a vezérigazgató szá-bálytalanul járt el a négyszázmillió kölcsön kiutalásánál és ezért anyagi felelősséggel tartozik. A fegyelmi vizsgá-lat eredményét a kereskedelmi mi-niszter is jóváhagyta és kötelezte Ba-rossst a négyszázmillió korona visszafizetésére, mire a vezérigazgató fel-mentését kérte.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Baross Gábort nem ejtette el a kor-mány, hanem valószínűleg nagyobb fel-adatot biz rá. Hír szerint a Futura ve-zérigazgatójává fogják Barossst kine-vezni.

Halálos robbanás a bányában

Két ember meghalt a pilisszentiványi kőszénbányában

Budapestről jelentik: Borzalmas sze-rencsétlenség történt szerdán a Buda-pestvidéki Kőszénbánya részvénytársaság pilisszentiványi bányájában.

Szerdán reggel Ambrózy János lövő-mester tíz bányással leszállt a bá-nyába, hogy ott robbantásokat eszkö-zöljenek. A dinamitpatronokat szá-bálszerűen elhelyezték, de amikor a gyújtószinórt meggyújtották, Ambrózy elmulasztotta figyelmeztetni a bányá-szokat, hogy a robbanás színhelyéről távozzanak el, sőt maga is ottmaradt. A detonációnak borzalmas hatása volt. A dinamitpatronok és a szertere-pülő kőszén csaknem valamennyi bá-nyászt megsebesítették. Legsúlyosab-ban maga Ambrózy János lövőmester sebesült meg, akinek a hasát szakította fel a dinamit és a karján és a lábán ej-tett súlyos sebeket. Gál Károly huszon-öt éves bányászt a szétrepülő széndá-rabok csaknem szétszaggatták és ren-dkívül súlyosan sérült meg Okolt Kál-mán vájár is.

A súlyosan sérült bányászokat kór-házba szállították, ahol Ambrózy és Gál pár óra múlva belső elvérzés kö-vetkeztében meghalt.

AUTÓ-TÉRKÉP

a Vojvodináról most jelent meg

24. — dinár

6412

VIG könyvkereskedés Subotica

HIREK

•••

Minden járvágnak van oka, van célja és van rendeltetése

A távirati jelentések szerint Mexikóban püspököket börtönöznek be, papokat fognak monstre-pörbe, templomokat kergetnek sztrájkba. A jelentések világosan számolnak be arról, hogy ami a misztikus Amerikában folyik, az komoly és határozott hadüzenet és harc és hogy egyáltalán nem babra megy a játék. Egy céljaiban, szándékaiban, törekvéseiben és eszközeiben jól kiépített és alátámasztott kulturharc konturjai bontakoznak ki az új vedlés periódusába került Újvilág földjén. Friss erővel, pihent szellemmel, fiatal és életerős és élesreft arzenállal. Ebben a pillanatban a főfigyelő kontinens egész bizonyosan Mexikó Bismarckját szimatolja a szemfényvesztő szinpad kulisszái mögött, holott ez az egész bandázs nélkül, végkimerülésig fölépített hadszíntér csak formai hasonmását adja a vaskancellár vaskemény elgondolásainak. Ami Amerika derekán ma roppanva történik, az túl zagyva filozófián és detail jelentőségű politikai paragrafusokon és pikáns diplomáciai kanapé-pörökön: véres verejtéki valóság, közel kétezer éves háború és felzaklatott lelkiismeret, amit huszonnégyórás konferenciák obligát frezcológiája, nem fog meggyógyítani soha. A nagyon szigoruan tudományos álláspont fejlődéstörvényről és szociális problémák természetes kifrobánásáról érkezik, pedig egész egyszerűen és keresetlenül járványról van szó. Járványról, amelyen az utóbbi évtizedben igen sok volt, az elkövetkezendőkben még több lesz és amelynek ki kell magát tombolni eszeveszeten, vadul és zabolálatlan szilajsággal. Nem lehet sodra elé doktrínák diszsertációinak gátját emelni, tempója homlokzatára szép szavak tilosra állított tábláját állítani. Tömjénem nem sikerül elúzni, haranggal elriasztani és hitágazatlan sujkójával fejbeverni. Ez a kulturharc jött, mint távoli, dübörgő se régek ominózus előőrse, figyelmeztetni és fejet csóválni és enyhén feddeni a rakoncátlan és elbizakodott kulturesordát: a mai embert. És a szociológia tágas legelőjén deledő embergulya makacsul tagadja meg az engedelmességet. Az egyik részről. És a másik részről. Aki belekóstolt a vérbe, annak nem ízlik a savó. Annak jó piros, meleg és gözölgő vér kell. És recsegve törhet kereszt, omolhat templom és füttyülhet gránát és géppuska: a csakazértis elméletnek csak azért is győzni kell. De csak az egyiknek. A másiknak el kell pusztulni törvényszerű elrendeltetéssel. Mentől konokabb, annál keményebb halállal. Az amerikai kulturharc, Róma sima, jómódú és szobatudós diplomáciájának legújabb ujszülöttje, rengeteg tüzes és égető kérdőjelet hívott új életre az égő glóbuson. Régi kérdéseket és új problémákat, fölmelegített és friss örvényeket. Csapdákat és sorompókat. És a végelgyengülésbe esett értelem hanyatló korszakát. És új kérdőjelek puha és termékeny melegágyát. Az új kérdőjelek feszítővása egyre kitartóbban feszíti a huszadik század závarját. A belátásnak befellegzett. Ma csak járvány van. Sok. És ezért, sőt talán épen ezért minden más vélemény ellenére is minden járványnak van oka, van célja és van rendeltetése.

Mesterházy Ambrus

— **Bánát akciója az árvízkarosultak érdekében.** Becskerekéről jelentik: Krsztics Vásza, Torontálmege alispánja megszakitotta szabadságát, hogy az árvízsegélyezési akciót maga vegye a kezébe. Mint a *Bácsmegeyi Napló* már jelentette, vasárnap Torontálmege törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart, amelyen Krsztics alispán egymillió dinár gyorssegély kiutalását fogja indítványozni az árvízkarosultak javára. Csütörtökön az alispán elnöklésével a bánati főszolgabírók értekezletet tartottak Becskereken, amelyen elhatározták, hogy élénk akciót kezdenek a Bánát egész területén az árvízkarosultak segélyezése érdekében.

— **A szubotical lakásbírótság megkezdte működését.** *Latinovics* Milán törvényszéki tanácselnök, a szubotical lakásbírótság elnöke csütörtökön délután három órakor vette át a lakásbírótság vezetését és ezzel a lakásbírótság megkezdte működését. A lakásbírótság elnöke, elnöki hatáskörében visszahelyezte *Mitrovics* Vuk törvényszéki tisztviselőt a lakásbírótság titkári állásába.

— **Jocics Fedor gyilkosai feljelentést tettek a noviszadi rendőrség ellen.** Noviszadról jelentik: Hauer Hinkó és Mrák Iván főhadnagyok, akik, mint ismeretes, Jóczics Fedor noviszadi joghallgatót 1924-ben lekaszabolták, a katonai fogházból feljelentést tettek a noviszadi rendőrség ellen, mert az éjjeli összehúzóeszközök alkalmazásával a vérengzés színhelyére sietett rendőrök a feljelentés szerint, tetteleg bánalmazták a tiszteket. A beogradi hadbírótság megkeresésére a noviszadi rendőrség csütörtökön kihallgatta a rendőröket és jegyzőkönyvet vett föl vallomásaikról. A jegyzőkönyveket megküldték a hadbírósnak.

— **A szubotical közgyűlés előkészítése.** A szubotical kiszélesített tanács radikális tagjai csütörtök este hat órakor értekezletet tartottak, amelyen a szűkebb városi tanács tagjai is résztvettek. Az értekezleten megtárgyalták a pénteki közgyűlés tárgysorozatát és elhatározták, hogy a nyugdíjasok drágasági pótlékának megvonásáról szóló javaslatot leveszik a napirendről, mert az antiszociális. Ezenkívül leveszik a napirendről a tanácsnak azt a javaslatát is, hogy Lungulov Radivoj és Jorgovics Milán jegyzői kinevezését visszautasítsák. Ezek szerint a pénteki közgyűlésen csak az árvízkarosultaknak adandó segélyről és a városi bolti helyiségek bérbeadásáról lesz szó.

— **Megszűnnek az egészségügyi felügyelőségek.** Noviszadról jelentik: Az egészségügyi miniszterium jövő évi március 31-iki hatállyal feloszlatta az országban még élezőként működő egészségügyi felügyelőségeket. Eredetileg tíz egészségügyi felügyelő volt, amelyek közül ketőt már megszüntettek és most sorra kerül a többi nyolc egészségügyi felügyelő: a beogradi, a noviszadi, a zagrebi, a sarajevói, a ljubljani, a cetinjei a spliti és a szkopljei felügyelő megszüntetése is. Az egészségügyi felügyelőségek helyett a kerületi főispánoknál egészségügyi előadó állásokat szerveznek, amelyek az egészségügyi felügyelőségek adminisztratív munkáinak nagy részét át fogják venni. Így a szombori egészségügyi előadó hatáskörébe fog tartozni a vajdasági betegápolási elszámolás vezetése, a betegápolási számlák ellenőrzése és kiutalása.

— **Újabb antiszemita kongresszus Budapest.** Budapestről jelentik: A magyar fajvédők kezdeményezésére a nemzetközi antiszemita alakulatok elhatározták, hogy október hó folyamán újabb kongresszust tartanak Budapesten.

— **Anyja temetése napján halálra gázolták a lovak.** Títelről jelentik: Megrendítő tragédia játszódott le Títel községben. Özveggy Szremácski Pérsza titeli asszony temetése után fia, Szremácski Milivoj, kocsin szállította haza a temetésről Temerinác Sztevan loki görögkeleti plébánost. Már este volt, amikor visszafelé indult és a falu végi községi kútnál megállt, hogy megitassa lovait. A lovak azonban valamitől megijedtek és futásnak eredtek. Szremácski a lovakat meg akarta fékezni, de azok elgázolták és halálra taposták. Mire segítségére siettek, már halott volt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A Deutsches Volksblatt kétezredik száma.** Noviszadról jelentik: A Deutsches Volksblatt szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdái személyzete szerdán háziünnep keretében ünnepelték meg a lap szerdán megjelent kétezredik számát. A kitünően szerkesztett német újság alkalmazottjai ezalkalomból emléklapot adtak át a Deutsches Volksblatt főszerkesztőjének, dr. Perz Ferencnek. A Deutsches Volksblatt jubileuma alkalmából az egész országból tömegesen üdvözölték.

— **Letartóztattak egy vámhivatalnokot, aki a selyemcsempésztést emöglesztette** címmel a *Bácsmegeyi Napló* csütörtök reggeli száma a szombori vámcasások ügyével foglalkozott. Megírtuk, hogy a százharminc kilogramm selyem Szentáról Noviszadra került Kohn Ignác kereskedőhöz, aki Mezeinél letartóztatásának hírére az árut nemlétező címre Vinkovcira küldte. A cíkek kapcsolatban Kohn Ignác és fia noviszadi cég most annak megállapítását kéri, hogy neki az ügyben semminemű része nincsen. Az árut tényleg elküldte valaki, aki azonban visszaélt a cég nevével. A Kohn és fia céget a nyomozás legteljesebb mértékben rehabilitálta.

— **Az oszijekli büntény gyanúsítottjait átadták az ügyészségnek.** Oszijekről jelentik: A Reicheuer Gyuró vasuti pénztárnok meggyilkolásával gyanúsított Rszeli reszelőgyárost és Kirchlechner föellenőrt a rendőrség csütörtökön átadta az ügyészségnek.

— **Ki akarták rabolni egy határmenti község adóhivatalát.** Ljubljánából jelentik: Ismeretlen tettesek szerdán éjjel behatoltak Logatec határmenti község adóhivatalába, ahol a pénzszerkeznny akarták feltörni. Munkájukban azonban megzavarták őket, úgy hogy a betörők eredménytelenül menekültek el. Ugyanezen az éjjelen Kamni vasutállomás pénztárát fosztották ki ismeretlen teesek. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Notórius betörőt fogott el a noviszadi rendőrség.** Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség letartóztatta Kollár Jakab hercegovinai illetőségű rovtomultu betörőt, aki különböző helyeken, legutóbb Verbászon követett el betöréses lopásokat. A rendőrség megállapította, hogy Kollár Jakab az utóbbi hetekben a bogojevói tölteseken dolgozott, mikor az árvízvezedelem megszünt, visszatért régi mesterségéhez a betöréshez s Verbászon próbált szerencsét.

— **Letartóztattak egy zemuni leánykereskedőt, aki elcsábított egy noviszadi cselédleányt.** Noviszadról jelentik: Julius 19-ikén Gimbacsuk Ferenc orosz menekült, aki egy zemuni éjjeli mulató portása, Noviszadon különböző igéretekkkel elcsábította F. Juliska noviszadi cselédleányt, akit magával vitt Zemunba. A leány följelentést tett csábítója ellen, akit a rendőrség Gyorgyevics Radonéval a kérdéses mulató tulajdonosával együtt letartóztattat. A letartóztatottakat a mitrovicai ügyészség fogházába szállították.

— **Vérmérgezést kapott egy szabad-ságot katona.** Szentáról jelentik: Bálizs Vince huszonkétéves molli legény, aki a szubotical 3. huszárezredtől aratási szabadságra utazott haza Molra, szerdán délután a cséplőgép mellett dolgozott és a kerék megbesbesítette a kezét. Minthogy vérmérgezés tünetei mutatkoztak rajta, Bálizst beszállították a szentai kórházba, ahol a karját amputálták. Állapota életveszélyes, mert további vérmérgezési foltok mutatkoznak rajta.

— **Titokzatos kabátlopás.** Velikibecskerekéről jelentik: Mateics Cveta becskeréki lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásáról titokzatos módon eltűnt kabátja és mellénye. Mateics bezárt szobában aludt és mellelte volt a széken ruhája. Amikor reggel felébredt, csak a nadrágot találta a széken. A kabát és a mellény ötszázdinárt tartalmazó pénztárcájával együtt titokzatos módon eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Hirtelen megvakult az uccán.** Budapestről jelentik: Megdöbbenő szerencsétlenség történt szerdán este Budapesten. A nagykoruton hazafelé tartott Kiszely János fiatalember és amikor a Király-ucca sarkához ért, hirtelen felkiáltott: »Jaj istenem nem látok!« Nagy csödület támadt, a fiatal embert a Rókus-kórházba szállították, ahol megállapították, hogy azelőtt szemében szenvedett, de betegsége már lényegesen javult. A hirtelen megvakulás okát nem tudták megállapítani. A szerencsétlen fiatalembert a kórházban kezelés alá vették.

— **Augusztus elsején nyílik meg a noviszadi egészségügyi kiállítás.** Noviszadról jelentik: Vasárnap, augusztus elsején nyílik meg a noviszadi egészségügyi palotában a noviszadi egészségügyi felügyelőség állandó egészségügyi kiállítás, amely naponta 9—12-ig és délután 3—6-ig lesz nyitva és belépődíj nélkül tekinthető meg. A kiállítás létrejött dr. Jojkics Vladan egészségügyi előadó érdeme.

— **Baleset.** Szentáról jelentik: Fábrrik József hatvanhat éves szentai földmives csütörtökön délelőtt a tornyosíuton felkerekedkedett egy idegen kocsira és felszállás közben karját törte. Beszállították a szentai kórházba.

— **Elnökválasztás a noviszadi zsidó Szentegyletnél.** Noviszadról jelentik: E napokban tartotta meg a noviszadi zsidó Szentegylet elnökválasztó közgyűlést és a dr. Lustig Nándor hitközségi elnökké való megválasztása következtében üressé vált elnöki széket Rainer Simon hitközségi taggal töltötte be. Az új elnök szokásos üdvözlése augusztus elsején, vasárnap délelőtt tíz órakor fog végbemenni. A hitközség előjárósága és képviselőtestülete, a Szentegylet előjárósága és választmánya, a Zsidó Jótékony Nőegylet elnöksége és választmánya, a hitközség és Szentegylet tisztviselői kara és a hitközség és Szentegylet tagjai az új elnököt Temerin-ut 39. szám alatti lakásán fogják üdvözölni.

— **Felfüggesztették a csantavéri aljegyzőt.** Szomborból jelentik: A belügyminiszterium Medakovics Jován csantavéri aljegyzőt felfüggesztette állásától és helyébe Percsevics Vojint nevezte ki.

— **Befejezték a nyomozást a szentai vasuti szerencsétlenség ügyében.** Szentáról jelentik: A kedd esti vasuti szerencsétlenség ádozatát szerdán boncolta fel dr. Beleszlin Brankó orvos és megállapította, hogy hét centiméter hosszú, három centiméter széles koponyacsonttörés és a csontszilánkoknak az agyba hatolása okozta a tizenöt éves Hopp Ferenc halálát. A nyomozás során megállapították, hogy Csányi Imre mozdonyvezető idejében adott vészjelzést ugyan, de nem lassított és így történt, hogy a vonat, mire megállt, kétszáz méternyire hurcolta magát a szerencsétlen gyereket. Ha nyomban lassított volna, az összehúzó a legnagyobb valószínűség szerint nem lett volna halálos kimeneti. A mozdonyvezető szerint a Simpon-expressz fékútja négy száz méter, ezenkívül a vonat lejtőn haladt ötven kilométeres sebességgel s így semmiképpen sem állhatott meg. A nyomozás eredményéről a szentai rendőrség jelentést tett a szubotical ügyészségnek.

— **A nemzetközi diákkongresszus noviszadi programja.** Noviszadról jelentik: A karlovci nemzetközi diákkongresszus résztvevői, mint megírtuk, szombaton rándulnak Noviszadra. A város és a társadalmi egyesületek a fogadtatás programját csütörtökön állapították meg. Eszerint szombaton délután három órakor különvonat indul Karlovcira. A vonaton a diákok élé *Lakics* János helyettes polgármester, *Matinaries* Jenő korvetkapitány és *Zsivojnovics* Jován gimnáziumi igazgató, valamint az egyetemi hallgatók küldöttsége utazik Karlovcira. A vonat négy órakor tér vissza Noviszadra. A menet a város háza elé vonul, ahol katonazenekar fog hangversenyt adni. A diákok ezután a Maticába mennek, ahol *Vrhovac* Radivoj elnök fogadja őket. Utána dr. *Csiriics* Irenej püspöknél tisztelegnek a külföldi diákok, majd ezután bejárák az árterületet és este hat órakor a polgári lövöldébe térnek be, ahol a város és a nőegyletek uzsonnát adnak tiszteletükre.

— **Angolelleses tüntetések egy északfranciaországi fürdőhelyen.** Londonból jelentik: A lapok jelentése szerint St. Malo északfranciaországi tengeri fürdőben egy nagyobb francia tömeg tüntetést rendezett az angol kirándulók ellen. Amikor az angolok visszatértek hajóikra, hogy azzal Jerseybe utazzanak, a hajót kövekkel dobálták meg, miközben egy angol asszony a fején megsebesült.

— **Védőbeszéd a Rákosi-pörben.** Budapesti jelentik: A Rákosi-bünpörben csütörtökön Öry Károly, Gögös Ignác, Hámán Kató és Vágó István védői mondták el védőbeszédeiket. Hangsúlyozták, hogy a vádlottak nem követtek el büncselekményt és védenek felmentésért kérték. Pénteken a többi védő beszél és valószínűleg a vádlottak is az utolsó szó jogán el fogják mondani védőbeszédüket.

— **Az adai zsidó Nőegylet az árvizkárosultakért.** Adáról jelentik: Az adai zsidó Nőegylet vasárnap az árvizkárosultak javára műsoros táncestet rendez a Central kávéházban. Az est tiszta jövedelmét az árvizkárosultak segélyezésére fordítják.

— **Kiből lesz Romániában falusi jegyző.** Marosvásárhelyről jelentik: Még április havában sikkasztásért egy évi fogházra ítélte a vásárhelyi törvényszék Deisorean Octav volt maroszentgyörgyi jegyzőt. Büntetéséből néhány hónapot vizsgálati fogságban kitöltött szabadlábrahelyezték, nemso-kára kinevezték Mezőméshekre, egy magyar faluba, községi jegyzőnek. Itt is sikkasztott és külföldre szökött, a nélkül, hogy büntetését kitöltötte volna. A napokban visszatért Marosvásárhelyre. Tegnap a korzón sétált, mikor egy detektív felismerte és a rendőrségre kísérte.

— **Lelepleztek egy szovjet kémiszervezetet.** Bukarestből jelentik: A besszarábiai orheimegyei Regina községben kémiszervezetet fedeztek fel, amelynek tíz tagját letartóztatták.

— **Leánygimnázium lesz a becskerekeli Messinger-intézetben.** Velikibecskekerről jelentik: Messinger Karolin, a becskerekeli Messinger-intézet tulajdonosnője felajánlotta a bánáti tanügyi inspektorátusnak, hogy az intézet pompásan berendezett tantermeit ingyen bocsátja az állam rendelkezésére, ha a terméket leánygimnázium céljaira használják fel. Az ajánlatot a tanügyi inspektorátuson örömmel fogadták annál is inkább, mert a piarista rendházban levő gimnázium helyiségei rendkívül szűkek és a növényeket alig lehet bennük elhelyezni. Messinger Karolin ajánlatát a közoktatásügyi inspektor pártolólággal terjesztette fel a közoktatásügyi minisztériumba.

— **Éjszakai lövöldözés és hajsza Karlsbadban.** Karlsbadból jelentik: A rendőrség izgalmas harc után elfogott egy Jeremiás nevű ismert szállodai tolvajt, aki különböző szállodákban a lopások egész sorozatát követte el. Az éjszakai hajszájánál 25 lövést adtak le és Jeremiást súlyosan megsebesítették. Súlyos sérülésével a kórházba szállították.

— **Az adai katolikus Nőegylet estélye.** Adáról jelentik: Az adai katolikus nőegylet e hó 30-án tánccal egybekötött műsoros estélyt rendez. Mannheim Pál sajtószerzeményű zenedarabokat Piller Ila és Juci énekszámokat adnak elő. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Meghalt Rathenau anyja.** Berlinből jelentik: Rathenau Matild asszony, a meggyilkolt Rathenau Walter édesanyja, nyolcvankétéves korában a freienwaldi kastélyban hirtelen elhunyt. Rathenau Matild fiának meggyilkolása óta a volt pénzügyminiszter irrodalmi hagyatékát rendezte.

— **Meghalt Jancsó Károly erdélyi magyar újságíró.** Bukarestből jelentik: Jancsó Károly bukaresti magyar újságíró néhány nappal a romániai választások előtt a belügyminiszterium folyosóján megőrült. Goga belügyminiszter, aki régóta ismerte a magyar hírlapírót, gondoskodott arról, hogy szanatóriumba helyezték el. A belügyminiszter gondoskodása nem sokkal hosszabbította meg a fiatal hírlapíró életét. Jancsó Károly a szanatóriumban influenzás lett és meghalt. Az elhunyt hírlapírót mint biharmegyei aljegyző kezdte pályáját, de mert radikális elvei miatt üldöztetésben volt része, újságíró lett Budapesten. A magyar kommun alatt a »Vörös Újság« szerkesztője volt, majd a kommun bukása után visszatért Erdélybe. Temetéséről az erdélyi magyar újságírók gondoskodnak.

A földmivelésügyi miniszter előterjesztései a szanalási bizottság előtt

A gabona minőségének javítása és a földmivesosztály terheinek csökkentése enyhítheti a mezőgazdaság válságát

Beogradból jelentik: A gazdasági válság szanalásának kérdését tanulmányozó bizottság csütörtökön este megtartott ülésén Pucell Iván földmivelésügyi miniszter előterjesztései alapján a mezőgazdaság helyzetével foglalkozott. A *Bácsmegeyi Napló* munkatársának alkalma volt betekintést nyerni Pucell miniszter elaborátumába, amely részletes alapossgal foglalkozik a mezőgazdaság romlásának okaival és a helyzet megjavításának módzataival. A mezőgazdasági válság tisztára belső okait a miniszter a következő négy pontban fejti ki:

1. **Mezőgazdasági termékeink minőségbeli gyengesége.** A kvalitásnak igen nagy fontossága az ár kialakulása tekintetében. Amíg minden más országban a vetőmag nemesítése és a termékek minőségének javítására nagy gondot fordítanak,

nálunk a két-három fennállott meg-nemesítő állomás is megszűnt az agrárreform következtében.

A minisztérium most igyekszik állami mintagazdaságokat vetőmagnemesítő állomásra átalakítani és a jövő évben a bácskai *Koszancsics*-birtokon, továbbá Boszniában, Horvátországban, Szlovéniában és Szerbiában nyit meg ilyen állomást. *Az állattenyésztés terén is reformokra van szükség.*

2. Szükségesnek tartja a miniszter a mezőgazdasági gépek, a műtrágya és más

mezőgazdasági szükségleti cikkek behozatali vámjának leszállítását.

Megemlíti, hogy egy eke, amely 1920-ban 395 dinárba került, ma több mint 1000 dinárba kerül, aminek elsősorban a vámtételek magasága az oka.

3. A mezőgazdasági termékek értékesítésének és a világpiacon való kijutásának megkönnyítése érdekében kívánatos volna, hogy a közlekedést tegyék olcsóbbá, mert

a tulmagas vasuti tarifák megne-

hezítik a mezőgazdasági termékekkel való kereskedelmet.

A konkurens országok: Magyarország, Lengyelország, olyan olcsó vasuti tarifát alkalmaznak, hogy a világpiacon nem vehetjük fel ellenük a versenyt. A szállítási tarifa néha az áru értékének 30—50 százalékát teszi, így például a bánáti kukoricának Délszerbiába és Dalmáciába való szállításánál. *Kedvezményes tarifára van szükség különösen a folyami kikötők:* Sabác, Obrenovac, Szmederevo, Osijek, Noviszad, Pancsevo, Kovin felé irányuló forgalomban. A magyar, csehszlovák és osztrák áruk, a jugoszláv tranzitban 30—40 százalék refakciót élveznek. És ezáltal Trieszt felé könnyen versenyeznek a jugoszláv áruval.

4. A magyar közterhek is hozzájárulnak a termelési költségek emelkedéséhez.

Ezzel kapcsolatban a miniszter javasolja az adóegységesítő törvényjavaslatnak a földadóra vonatkozó 21-ik szakaszának újabb fogalmazását.

5. Az olcsó tőke hiánya, a magas kamatláb szintén hátráltatja a mezőgazdasági termelést. A mezőgazdasági hitelek-ről szóló törvény életbeléptetésével kell ezen segíteni.

6. Az örökösödési jog reformjával meg kell akadályozni azt, hogy a parasztbirtokok örökösödés után apró parcellákra hulljanak szét.

7. A gazdasági válság leküzdésének egyik legfontosabb eszköze a *takarékosság* volna. A népnek takarékos életmódot kell folytatnia és az állami költségvetést is egészséges alapokra kell fektetni a kiadások csökkentésével.

A belső okok letárgyalása után az elaborátum rámutat a világhelyzet általános rosszabbodására, az európai valutáris viszonyok leromlására és megállapítja, hogy a *nemzetközi béke helyreállta fogja elsősorban elősegíteni mindenütt a normális állapotok visszatérését.*

— **Tizennégymillió lakosa van Csehszlovákiának.** Prágából jelentik: A statisztikai hivatal becslése szerint Csehszlovákiában 14 millió 244 ezer lélek lakik, ami az 1921-iki népszámlálással szemben 631 ezer többletet jelent.

— **Sztarakanizsa város százezer dinárt ad az árvizkárosultak segélyezésére.** Sztarakanizsáról jelentik: Sztarakanizsa város kiszélesített tanácsa szerdán közgyűlést tartott. A közgyűlésen elhatározták, hogy az árvizkárosultak segélyezésére Sztarakanizsa város százezer dinárt folyósít.

— **Amerikában gyilkol a faszész.** Torontóból jelentik: A legutóbbi napokban tizennégy ember alkoholélvezés következtében meghalt, négyen pedig súlyos betegen fekszenek a kórházban. A rendőrség meg van győződve, hogy a gyakori halálózást a faszész élvezete okozza, amelyet Buffalóból visznek be az Egyesült-Államokba.

— **Vérhasjárvány Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: Nagyváradon valóságos dühöng a vérhas, különösen a gyermekek körében szedi áldozatait a rettenetes betegség. Naponta három-négy halálózás történik, úgyhogy a lakosságot megüli már a halálfélelem. Érdekes, hogy a hatóságok semmiféle intézkedést nem tettek a járvány megakadályozására.

— **Jégeső- és sáskaveveszedelem Oroszországban.** Moszkvából jelentik: A jégeső ebben az évben Oroszországban 220.000 deszjatin állami termőföldet tett tönkre. Turkméniában a sáskák 15.000 deszjatin földet leptek el, ezek közül azonban 13.000 deszjatin megint sikerült megtisztítani a sáskától. Északkaukázusban a sáskák megváltoztatták repülési irányukat. Ukrajna már veszélyen kívül van.

— **Kétévi fogház az alkoholtilalom elleni összeesküvés miatt.** Newyorkból jelentik: A newyorki bíróság ma drákói ítélettel vetett véget az alkoholtilalom megszüntetése körül évek óta folyó vitának. William Droyert, az alkoholos italok titkos bevitelére alakult szervezet elnökét, akinek e minőségben mintegy 40 millió dollár állt rendelkezésére, az alkoholtilalmat szabályozó törvény elleni összeesküvésben mondták ki bűnösnek és emiatt két évi fegyházra és tíz millió dollár pénzbüntetésre ítélték. A szigorú ítélet mögött az amerikai közvélemény a kormány kezét látja, amely ellen emiatt óriási az elkeseredés.

— **Ahol minden száz emberre jut egy kocma.** Nagyváradról jelentik: Kalotaszentkirály községben Gita Petre 32 éves parasztgazdát és Pop Gligort agyonverték. Tegnap az ügyészség vizsgálóbizottság kiszállott a helyszínére dr. Hosszu törvényszéki orvossal egyetemben. A bizottság nagy megdöbbenéssel állapította meg, hogy az alig nyolcszáz lelket számláló községnek nyolc kocsmája van és a fokozott pálinkafogyasztás következtében ez évben már négy gyilkosság történt ebben a községben.

— **Az ifjusági sportbizottság ülése.** A szubotcai ifjusági sportbizottság ülését az eredeti tervtől eltérően nem szombaton, hanem péntek este hat órakor tartják meg. Az ülés a bizottság rendezettségében lesz.

— **Teherántól Moszkváig husz óra alatt röpiült és világrikordot javított egy hadnagy.** Moszkvából jelentik: Tegnap délután leszállott a moszkvai repülőtéren Mojszejev hadnagy, aki a Teherántól Moszkváig terjedő 3100 kilométeres utat 20 óra alatt tette meg. Mojszejev hadnagy e röpiülésével új világrikordot állított föl.

— **Hangverseny az árvizkárosultak javára.** Szomborból jelentik: A szombori társadalmi egyesületek nagyszabású programot dolgoztak ki az árvizkárosultak segélyezésére. A katonazenekar augusztus 1-én és 2-án a Mária királynő parkban hangversenyt rendez. Augusztus hónapban az iparosdalárda, a szerb dalárda és a magyar dalárda rendez még hangversenyeket. A szokolegyesület szintén segélyakció indít. A *Bácsmegeyi Mezőgazdálkodási Egyesületében* mozgalom indult meg, hogy az árvizkárosult gazdákat vetőmaggal lássák el.

— **Elgázolta a cséplőgép.** Gradinócéről jelentik: Mezei Györgyné nap számos asszony szerdán egy mozgásban lévő cséplőgépre akart felszökni de olyan szerencsétlenül ugrott, hogy egyensúlyát elvesztette és a kerék alá zuhant. A hatalmas vaskerék átmeneket okozott, úgy hogy a szerencsétlen asszonyt a noviszadi kórházba kellett szállítani. A vizsgálat megindult.

— **Különvonatok indulnak augusztus 8-ikán és 16-ikán a szajlovói lövőrenyekre.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Péter király lovaregylet vezetőse kérte, hogy a szajlovói lövőrenyekre augusztus 8-ikán és 16-ikán különvonatok induljanak. Noviszadról a lovaregylet kérésére a különvonatok indítását a közlekedésügyi minisztérium engedélyezte.

— **Cseléd, aki félmilliót lop a gazdájától.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi sziguranca egy detektívje elfogta egy vendéglőben Dombi Anna cselédleányt, ki bukaresti gazdájáról félmillió lei értékű ékszeret lopott el. Dombi Anna megszökött a sziguranca-ról, de a biharpüspöki állomáson Victor és Santescu rendőrtisztek újból elfogták.

— **Fasiszta könyomatost indít Bécsben egy volt kommunista népbiztos.** Bécsből jelentik: Itteni lapjelentések szerint Bapán Gyula, aki mint nemzeti ségi népbiztos tagja volt Kun Béla bolseviki kormányának, Bécsben a szlovák fasiszták megbízásából könyomatost indít. A fasisztává vedlett kommunista vezér vállalkozásához állítólag már megnyerte Mussolini bécsi megbízottjának anyagi támogatását. Az új könyomatatos a bécsi sajtót rendszeresen tájékoztatni akarja a Radobranci nevű szlovák fasiszta szervezet működéséről.

— **Műsoros estély Adán.** Az adai római katolikus nőegylet július 31-ikén a Központi kávéházban tánccal egybekötött műsoros estélyt rendez.

Dr. Gábor fogorvosi rendeléseit újból megkezdette. 6610

— **Félaru utazás Budapestre és vissza a jugoszláv és a magyar vasutakon.** Leszállított magyar vizumilleték 20.—dinar. A *Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás* Budapest 1926. évi május hó 29-ikétől augusztus 3-ikáig tart. A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes S. H. S. utlevéllel kell rendelkezniük. A kiállítás igazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az S. H. S., mint pedig a magyar — gyors és személyvonatokon — 50% kedvezményben részesülnek. Az indulási S. H. S. vasutállomásnál és a kiállítás látogatási osztályainál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyenképpen vehető igénybe. A kiállítási igazolvánnyal rendelkezőknek a beogradi magyar utlevélhivatalnál vizumot kell szerezniük. A vizumbeszerzés miatt azonban nem szükséges Beogradba utazni és az a beogradi Magyar Kereskedelmi Megbízott útján is beszerezhető. Utóbbihoz postán beküldött utlevelek az érkezés napján lesznek elintézve és a feleket visszaküldve. Az utazási és vizumkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosait illetik. Az igazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért S. H. S. kereskedelmi testületeknél, pénzügyintézeteknél, utazási irodákban, utlevélhivatalnál és a beogradi magyar kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi, Beograd, Palata Akademié. Tel. 20—23.), ahol a kiállításra az utazásra vonatkozó minden felvilágosítás is beszerezhető. **Válaszbélyvet csatolandó**

KINTORNA

Husz éves házassági évfordulóján kéri az ünnepeit férj:

— Emlékszel még Magda, amikor a raguzai strandon az első csókot adtad... Milyen boldogok voltunk akkor.

— Miccsoda — kiáltja meglepetten a feleség. — Hiszen én sohasem jártam Raguzában!

— Ah, akkor összetévesztetek valakivel — feleli könnyedén a férj.

Móricka az iskolában felnyújtja az újját, szeretne kimenni, de a tanító rászól, hogy várjon az óra végéig.

Móricka öt perc múlva újra felnyújtja az újját, de eredménytelenül.

Erre nagy mozgolódás támad körülötte és a tanító megkérdi:

— Mi az ott?

Feláll egy nebuló és így szól:

— Tanító ur kérem, a Móric idebenn volt kinn.

Fehér elküldi a cselédjét egy sürgős levéllel Gomboshoz:

— Ide figyeljen, Elmegy a Gombos urhoz, az ajtó előtt szépen megtörli a lábát, becsönget és átadja a levelet. Választ fog kapni.

A cseléd elmegy, egy óra múlva visszajön.

— Na, hozott választ?

— Nem hoztam, kérem.

— Hát mit mondott a Gombos ur?

— Nem mondott semmit.

— Ezt nem értem. Átadta a levelet?

— Nem adtam át, kérem.

— Szerencsétlen, hát miért nem?

— Mért az ajtó előtt nem volt láb-törő.

Pincér, rézzé, egy gombot faláltam a levesben.

— Oh, akkor csak gratulálhatok. Mi ugyanis mindennap egy gombot teszünk a levesbe és a szerencsés megtaláló ingyen kap egy cső kukoricát.

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, július hó 31-én:

Bécs (531): 26.15: Koncert. 19.30: Operaelőadás.

Milanó (320): 16.30: Jazzband. 21: Fedora, operaelőadás.

London (365—1600): 16: Koncert. 20: Hangverseny. 21: Variété. 22.30: Tánczene.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Könnyű zene. 22.30: Tánczene.

Róma (425): 19: Jazzband. 21.25: Koncert.

Leipzig (452): 16: Operaelőadás. 22: Hangverseny.

München (485): 16.15: Koncert. 18.35: Hangverseny. 20: Beethoven-est. 22: Tánczene.

Berlin (504): 16: Operaelőadás. 21: Hangverseny. 22.30: Tánczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17: Szimfonikus hangverseny. 17.30: Kamarazene. 18.40: Sportelőadás. 22.15: Cigányzene.

PATKÁNIN PATKÁNYIRTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában továbbá a Torontali Agrárbanknál Veli-Böckereken. 10356

Fogászati rendelő áthelyezés

Dr. ROMÁN OSZKÁR
Subotica, Jelačićeva ul. 1. a Jugoszláv bank átalakított épületében, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Végül az összes fogászati műveleteket eddig nemlétező mérsékelt árakon 5 évi kezességgel. Tartós fogtömések, aranykoronák, foghúzás. Rendel. d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 6—12. Vidékek igen gyorsan kielégíttetnek.

BUTORSZÜKSÉGLETTÉ
legocsbabban szerzhethi be 1101 Nagy Varjas Rókus szialosmesternél, Subotica, VI. Vukovičeva 3

KÖZGAZDASÁG

Amerikai ajánlat

a Split—beogradi vasuti vonal felépítésére

Splitből jelentik: Egy délamerikai jugoszláv kivándorlókból álló pénzcsoport egy angol pénzintézettel szövetkezve azt az ajánlatot tette, hogy Jugoszlávia fővárosát vasutvonalal összeköti a tengerrel és Beograd—Split közötti vasutvonalat épít.

Az új vasuti vonal Splitből indulna ki és Omison, Imotskin keresztül az Ivan-hegység mellett a Neretva völgyében Szarajevón, Olovon és Ladanján keresztül a boszniai Szobotni községig terjedne. A vasutvonal itt ketté ágazna. A vonal egyik ága Siden keresztül Bácska-Palánkára, a másik Valjevón keresztül Beogradba és innen a Dunán keresztül Pansevóra vezetne.

A pénzcsoport a betervezett ajánlat szerint a vasutvonal kihasználását bizonyos időre magának tartja fenn és a vasutvonal a lejárt koncesszió után az állam tulajdonába menne át. A vasuti vonal felépítése százmillió dollárba kerülne és az építkezést öt évig tartana. A pénzcsoport az építkezéskor nyomban a koncesszió megadása után megkezdendé.

A spliti városi tanács elvben elfogadta a pénzcsoport ajánlatát és augusztus hó 20-ikára Beogradba értekezletre hívta egybe az összes érdekelt városok megbízottait.

»Tudnivalók a gabonahatáridőüzletről« címmel nélkülözhetetlen füzet jelent meg Kallós János szerkesztésében és a Pesti Tőzsde kiadásában, amely közli a budapesti tőzsdetanács új hivatalos szokványait az egész gabonahatáridőüzletre vonatkozólag. Ez a pontos és népszerűen megírt füzet, amely gyakorlati példákat is közöl, nélkülözhetetlen. Belőle a gabonauzlet szakzerű lebonyolítását gyorsan és pontosan mindenki megtudhatja. A füzet a nehezen megszerezhető és sok költségbe kerülő üzanszokat kivétel nélkül szövegszerűen közli. A hatvan oldalas füzet ára 20.000 korona és megrendelhető az összeg beküldése ellenében a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában, Budapest.

Országos vásár Szomborban. Szomborból jelentik: Szomborban a nyári vásárt augusztus 22. és 23-ikán tartják meg. A vásárra járványmentes vidékekről minden tenyészállat felhajtható.

A molvölgyi gazdák szervezkedése. Szomborból jelentik: A Bácsme gyei Mezőgazdák Egyesülete Molvölgyön szervezkedő ülést tart. A gyűléssel kapcsolatban Kolarics főtitkár szakelőadást tart.

A kereskedelmi körök kívánságai a külföldi kereskedelmi szerződések köztésénél. Becskerekéről jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium értesítette a becskerei kereskedelmi és ipar-kamarát, hogy augusztus 10. után megkezdődnek a tárgyalások Franciaországgal, Angliával, Spanyolországgal és Belgiummal kereskedelmi szerződések kötése céljából. A minisztérium felhívta a kamarát, hogy jelentse be a bánati kereskedelmi és ipari érdekliségeknek e kereskedelmi szerződések kötésénél esetleg ügyeembevehető igényeit. A kamara felhívta tagjait, hogy augusztus 6-ig tegyék meg észrevételeiket, különösen a vámkérdésekre nézve.

A noviszadi tőzsdetanács ülése. Noviszadról jelentik: A noviszadi termény- és árutőzsde tanácsa csütörtök délelőtt fél tíz órakor a tőzsde nagytérben Miroszavljevics Koszta alelnök elnöklésével ülést tartott, amelyen az előadói tisztet dr. Petrovics Bránko főtitkár töltötte be. A tőzsdetanács elfogadta, hogy minden szerdán, a tőzsdei főnap alkalmával délelőtt 11 déli 1 óráig nagyszámú szakértőbizottság fog működni. Új tőzsdetagokul Kuzmá-

Gyula. noviszadi vaskereskedőt és Fruchter Dezső vrsaci gabonakereskedőt vették fel. A tőzsdetanács végül az épülő tőzsdepalota belső berendezésének kérdésében döntött.

A noviszadi kereskedők és iparosok egyesülete kirakatversenyt rendez. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők és iparosok egyesülete július 31-ikén, augusztus 1-én és 2-ikán kirakatversenyt rendez. A kirakatverseny nyertesét elismerő oklevéllel tüntetik ki.

SPORT

Katonai repülőverseny

a király aranyserlegéért

Utirány: Noviszad—Beograd—Skoplje—Zagreb—Noviszad

Noviszadról jelentik: A hadügyminisztérium repülőparancsnoksága az ideai katonai repülőversenyeket a király aranyserlegéért szeptember hatodikán rendez. A verseny utiránya: Noviszad—Beograd—Skoplje—Zagreb—Noviszad.

A versenyen a jugoszláv hadsereg minden okleveles aktív és tartalékos pilótája, megfigyelője és repülőgépésze részt vehet.

A versenyszabályok szerint a versenyen csak olyan készülékekkel lehet résztvenni, amelyeket a katonai repülők használnak. Aktív pilóták, megfigyelők és főgépészek csak Breguet XIX. vagy Potez XV. gyármányu készülékekkel nevezhetnek be. A verseny tartama alatt csak a skopljei és zagrebi repülőtéren szabad leszállni, de a pihenés nem tarthat tovább egy óránál. A versenyzőknek iránytűt és térképeket kell magukkal vinniük. A versenyen résztvevő készülékeket elindulásuk előtt és visszatérésük után a versenyrendező bizottság megvizsgálja. A versenyzőknek és repülőgépeknek legkésőbb szeptember 4-ikén Noviszadon kell lenniük, mert a verseny szeptember 6-ikán, reggel 6 órakor kezdődik és öt-öt percenként indítanak egy-egy repülőgépet. Az indulási sorrendet sorshuzás dönti el. Nevezéseket augusztus 15-ikéig fogad el a rendezőség.

A hadügyminisztérium repülőparancsnoksága ezen a versenyen kívül augusztus végére még egy nagyszabású repülőturát szándékozik a katonai pilótáink számára rendezni, amennyiben öt háromüléses repülőgépet közép-európai utra küldenek. Az öt repülőgép augusztus végén Noviszadról Prágába, Varsóba, Bukarestbe, Konstantinápolyba, Szófiába és vissza Noviszadra repül. A repülőturán az eddigi rendelkezés szerint *Navratil* és *Tomics* őrnagyok, *Sebalin* százados, *Bajdak* főhadnagy és *Njegovan* hadnagy, valamennyien Noviszadról vesznek részt.

Kijelölték a királyserleg-mérkőzések bírát. Zagrebból jelentik: A királyserleg-mérkőzésekre a következő bírakat küldték ki. A Beograd—Split közötti mérkőzést *Fabrisz* (Zagreb) vezeti le, helyettese *Csajághy* (Szubotica). A Ljubljana—Osziyek közötti mérkőzés bírája *Dubrovesics* (Zagreb), helyettese *Szomjas* (Zagreb). A Szarajevó—Zagreb közötti mérkőzés bírája *Ruzics* (Beograd), helyettese *Veljkovics* (Beograd). Az ideai serlegmérkőzések döntőjellegűek, mert ha a versenyt az idén is a zagrebi alszövetség csapata nyeri meg, a serleg végkép a zagrebieké marad.

A DFC Beogradban. A kitünő prágai proficsapat augusztus 5-ikén Beogradban vendégszerepel. Ellenfele a BSK lesz. Augusztus közepén az FC Nürnberg játszik a fővárosban.

Autóverseny Mariborban. A maribori autókлуб augusztus 14-én autóversenyt rendez. A versenytáv 20 kilométer egyenes pályával és éles kanyarodókkal. Az utvonalon, a verseny alatt csendőrség fogja a rendet fentartani. A nagysikerűnek ígérkező nagyszabású mitingre már minden előkészület megtörtént.

TŐZSDE

Zürich, jul. 29. Zárlat: Beograd 9.10, Páris 12.07, London 25.135, Newyork 516.80, Brüsszel 12.60, Milanó 16.85, Amszterdam 207.70, Berlin 123, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.305, Varsó 56.5, Budapest 72.30, Bukarest 2.35.

Beograd, jul. 29. Zárlat: Páris 128, London 275.50, Newyork 56.59, Brüsszel 132, Genf 1096, Milanó 183, Berlin 13.51, Bécs 805, Prága 167.80, Bukarest 26.

Zagreb, jul. 29. Zárlat: Páris 135, London 275.24, Newyork 56.77, Belga frank 135, Milanó 185, Amszterdam 22.80, Berlin 13.5250, Bécs 803.25, Cseh korona 167, Prága 168.38, Trieszt 182.37, Budapest 795, Osztrák silling 804, Zürich 1098.80.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 29. Buza: 12 vagon bácskai, új, per augusztus 262.50—265 dinár, 1 és fél vagon bácskai, új, Tisza hajó 265 dinár. Tengeri: 3 vagon bácskai 190—192.50 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás kombinált, bácskai 500 dinár. Korpa: 3 vagon bácskai jutásárkokban 122.50 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 20 és fél vagon.

Szentlőcsei gabonárak, jul. 29. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Óbuza 270—275 dinár. Ujbuza azonnal fizetésre 250—260 dinár. Augusztusi kasszával 262.50—265 dinár. Tengeri morzsolt vagonba rakva 167—170 dinár. Zab 125—130 dinár. Árpá 130—135 dinár. Sörárpa 150—155 dinár. Muharmag 130—135 dinár. Heremag 2022.50—2040 dinár. Repce 330—340 dinár. Rozs 125—130 dinár. Bab 100—110 dinár. Köles 85—90 dinár. Lisztárak: 0-ás GG, 500 dinár, 0-ás G, 490 dinár, 2-s főzöltszt 440 dinár, 5-ös kenyérliszt 390 dinár, 7-es 200 dinár, 8-as 130 dinár. Korpa 120 dinár. Irányzat: változatlanul lanya. Kinálat: jelentéktelen, mert a terméket még a cséplési munkálatok kezdetén állnak. Kereslet: buzában is, tengeriben is csekély, rozs iránt semmi érdeklődés a lengyelországi bő termés miatt.

Budapesti gabonátőzsde, jul. 29. A határidőpiacon a forgalom valamivel élénkebb, az árak egy árnyalattal olcsóbbak. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza októberre 369—372, zárlat 372—373, májusra 398—399, zárlat 398—399, rozs szeptemberre 236—240, zárlat 240—241, októberre 239.5—243, zárlat 244—245. A keszárpiacra a forgalom mérsékelte, a buza ára nem változott, a rozs valamivel drágább, a tengeri olcsóbb. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 352.5—382.5, rozs 222.5—225, árpa 217.5—240, zab 270—285, tengeri 257.5—260, repce 540—556, korpa 165—167.5.

Budapesti állatvásár, jul. 29. A vágómárhavásárra 688 darab vágómárhát hajtottak fel. Ökör legjobb 12—14, kivételesen 14.5, közepes 9—11.5, gyenge 6.5—8.5, bika jó 12—13.5, kivételesen 14, közép és gyenge 8.5—11.5, tehén jó 11—13, kivételesen 14, közép és gyenge 6.5—10, kicsontozni való marha 4.5—6.5, növendékmarha 6—12. Vontatott üzletmenet mellett az elsőrendű áru ára változatlan, a többi kilogrammonként 500 koronával olcsóbbodott. A sertésvásárra 4300 darab sertést hajtottak fel. Árak kilogrammonként élősúlyban: könnyű sertés 15—15.5, közép 15.5—16, nehéz 16—16.5. Az irányzat élénk.

Csikágói gabonátőzsde, jul. 29. Buza júliusra 143.75, buza szeptemberre 141, buza decemberre 145.375. Tengeri júliusra 77.625, tengeri szeptemberre 85, tengeri decemberre 88.125. Zab júliusra 42.25, zab szeptemberre 43.875, zab decemberre 46.625. Rozs júliusra 104.25, rozs szeptemberre 106, rozs decemberre 110.25.

Newyorki gabonátőzsde, jul. 29. Buza őszi vörös 151, buza őszi kemény 158. Tengeri 97. Liszt 775—800. Irányzat buzánál egyenetlen, tengerinél nyugodt.

CERTUS HIDEGENYVIPAR

Berlin-Hamburg-Drezda

Vajdasági vezérképviselője:

PRANDELL RUDOLF ES FIA
Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (F5) ucca**Certus** hideg ennyvpor a jelenkor legjobb ennyve, minden tekintetben felülmúlja a táblaennyvet.**Certus** kötőereje a legnagyobb és abszolút vízálló**Certus** nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól ennyvezni.**Certus** hideg vízben oldható, a fát sem kell ennyvezéshez melegíteni. Fűtőanyagot takarít meg.**Certus** minden kulturállamban kiszorítja a táblaennyvet, mert előnyeit a modern ipar felismerte**Certus** asztalos-, esztergályos-, butorizemekben, vagongyárakban nélkülözhetetlen.**Certus** az egyetlen ennyv, melyet repülőgépek, folyami és tengeri hajók építésénél használnak.**Certus** mint erős és vízálló ennyv a legjobb minden épület- és butorasztalos ennyvezésnél is.**Certus** használata a leggazdaságosabb, — 1 kg porból 3 kg ennyvmassza! Fűtőanyag nem kell.

Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni

474

Használt autók eladása

Ford 4 szem. 1925.	D 22.000
Peugeot 2 szem. 1925.	„ 28.000
Tatra 6 szem. 45 HP	„ 55.000
Ford 2 szem. 1925.	„ 25.000
Ford 4 szem. 1926.	„ 35.000
Ford teher 1925.	„ 27.500
Ford félteher	„ 24.000

Klein Géza és Fiai Subotica

6619

TÁRSAT KERES

személyes közreműködéssel, német vagy francia nyelvtudással 500.000—1.000.000 dinár készpénzzel, jónevű és jól bevezetett beográdi cég üzlete megnagyobbításához. Az üzlet jövedelmező és főleg nagybani állami és magán-szállításokkal foglalkozik. Ajánlatokat **Aloma Company oglasni i reklamni društvo Beograd Kolarčeva 7., „Liferant“** jelige alatt továbbít.

65M

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER!
PRÓBALJON SZERENCSET!

NYEREMÉNYEK:

1.000.000, 500.000, 400.000, 300.000 stb., 39 millió dináron felül!

Huzás f. é. aug. 6-7-én

Sorsjegyek 40, 80 és 160 dinár. Szétküldés utánvétellel. — Nyereménylistát huzás utánra küldök.

GYETVAI LAJOSsorsjegyjáradója
Bács-Topola

6541

SPECIALIS ÜZEM
RADIO, AUTOMOBIL és STABIL
AKKUMULÁTOROKBAN

Ujjonnan épít minden ólra akkumulátor telepeket, javít és tölt bármilyen gyártmányú a legjobb gyártmányu anyaggal, garanciával

E szakmához bárkinek szaktanácsosai szolgál

WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.**PALMA****Gummitalp és gummisarok**

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és ruganyos és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre

Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr.

Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

Z S Á K**Z S I N E G****P O N Y V A**

kender és manilla kéveköttő fonalak, tűzőltő- és cséplőgép tömlők, ponyvakölcsozónzó intézet.

Kárpitos kellékek, butorszövet, afrique, lószőr, pehelytollpótló stb. Szőnyeg és linoleum nagy választékban
ENGROSS, EN DETAIL.**Weitzentfeld és Társa Subotica**Detail Városi bérpá'ota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.**Keresek megvételre**

egy 35—40 □ m. fűtőfelületű, 10 atm., használt, de jó állapotban levő kazánt. Továbbá egy használható 7 lóerős, huzatos vagy magánjáró gőzlokomobilt. Ajánlatokat részletes leírással és ármegjelöléssel kérek

Leibach János gazdasága Telečka Bačka

Valódi francia
LION NOIR CIPŐKRÉM

Főraktár:

Kaufmann Hermann bőrkereskedőnél
Subotica, új helyiség volt „Narod“ kávéház helyén

Nagy raktár

mindennemű bator bőrökben

1893

Utlevelek beszerzését és láttamozását(vízumozását) — Oroszországot és Északamerikát kivéve — tartózkodási engedélyt, hirdetések a „Sluzbene Novine“-ben, nyugdíjak rendezését és minden egyéb ügyet gyorsan elintéző a suboticei kiállításon kiténtetést nyert és a nagyközönség körében közbizalomnak örvendő: „ORION“-vállalat
Beograd, Gospodar Jevremova ulica 6. a
Kalimegdan közelében. 6164**Főmolnár**

erélyes, többéves gyakorlattal, kitűnő referenciákkal

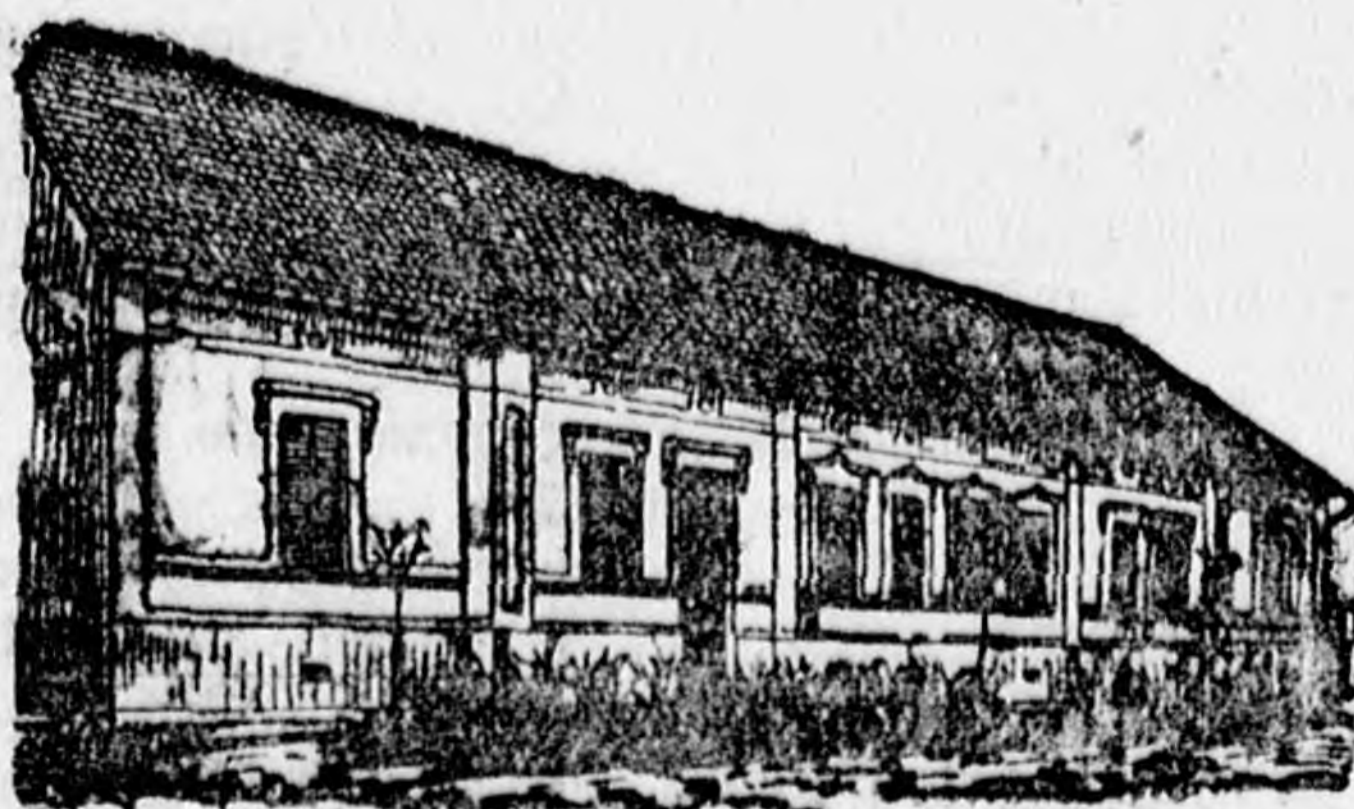
ÁLLÁST KERES

2—10 vagonos, nagyobb, modern, automatikus malomban. Mindennemű őrlésben, hámozásban, szerelésben és átalakításokban jártas. 45 éves négy nyelvet beszél.

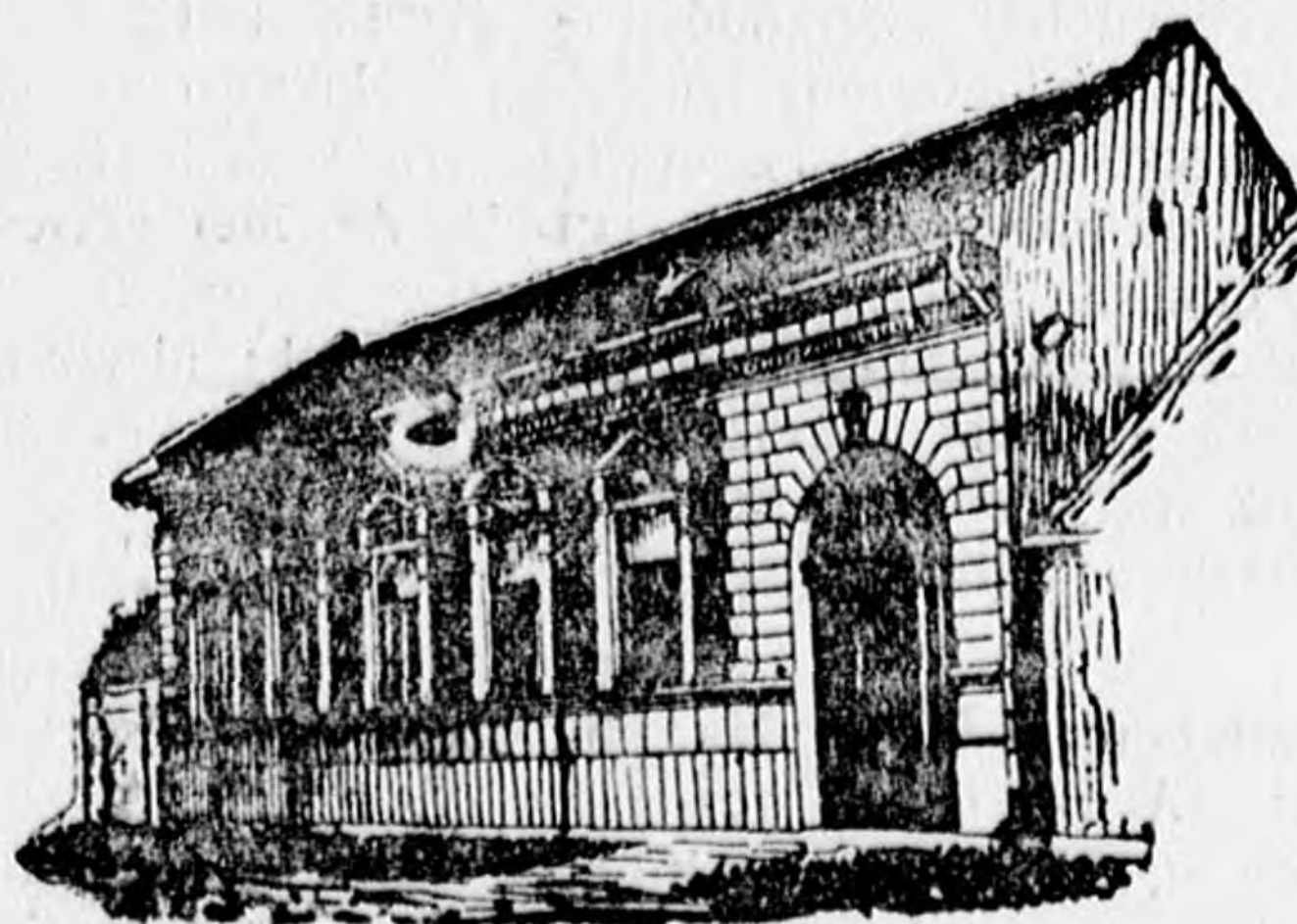
MATHIAS WEBER főmolnár

Jaša Tomić (Modoš) Banat

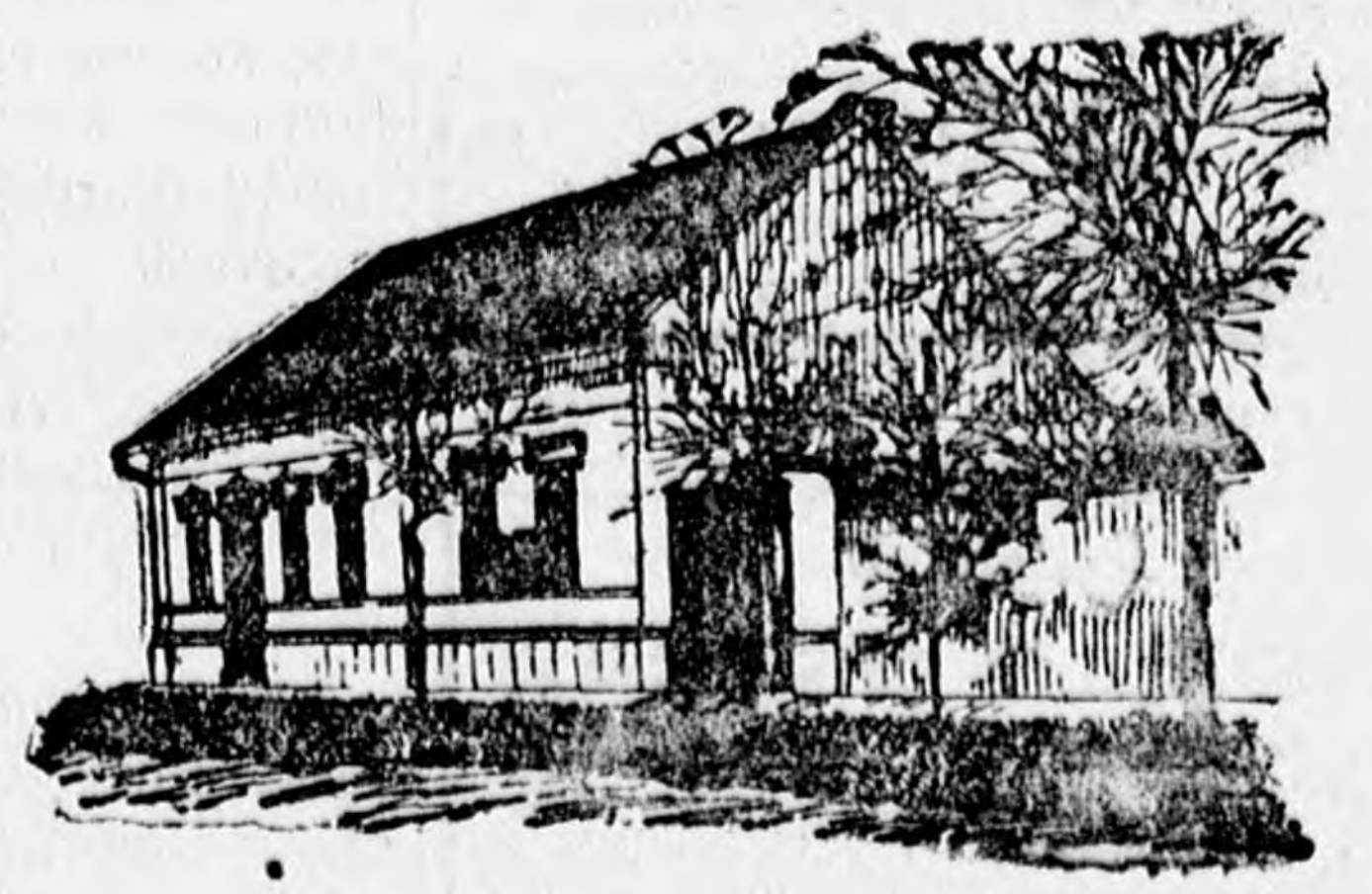
5389

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

I. nyeremény

II. nyeremény

III. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

Ez a három ház a sombori Rökkantsorsjegy nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

Huzásf jegyzéket az újságokban közzétesszük
Kapható mindenütt

Képviseletet és elárusítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat Rökkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Subotica, postafiók 43 címre.

Jótállás a biztos eredményért!!
REITTER OSZKAR találmánya

PATKÁNINGYÁR

Tf. r. v. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Val.-Beckerek.

Viszonteladók:

- Szabotica Herzi drogeria
 - Kurtos Mikos vegyeskereskedés
 - Ada Wolf Soma vegyeskereskedés
 - Arač (Torontál) Veselinov gyógyszertár
 - Bajmok Balassa Bertalan
 - Beitinci Ebenspanger Jenő vegyeskereskedés
 - Čač-Petrovošelo Kolofon Király gyógyszertár
 - Čantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
 - Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszertár
 - Galgony Tóth Lajos vegyeskereskedés
 - Novisad Dimović N. főlegkötő
 - Kosta Živojinović drogeria
 - Masić gyógyszertár
 - Lukács Zsigmond drogeria
 - Nakovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszertár
 - Szombor Fehér drogeria
 - Senta Bánffy Gyula gyógyszertár
 - Glücksthal Zoltán gyógyszertár
 - Jovanovits Vojislav gyógyszertár
 - St.-Kaniža Domokos János gyógyszertár
 - Stara-Moravica Ficsar Albert vegyeskereskedés
 - Veliki-Bečkerek Kovács drogeria
 - Vinkovci Eisensädter Adolf vegyeskereskedés
 - Vršac Flórian G. és Fiai vegyeskereskedés
- Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.
Írtások felelősséggel vállalunk. 1045

DANICA PENZIO STARIBEČEJ

Értesitem a t. u. azó és fürdő közönséget, hogy a Staribecsei Danica Penzio vezetését a mai napon átvettem. Utazóknak és fürdővendégeknek: egy egyágyas szoba 25 dinár, egy kétágyas szoba 35 dinár.

Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!

MARKÓ GEIRINGER üzletvezető

Valódi pergamentpapír

gyümölcsbefőzéshez

legolcsóbban kapható

LAVOSLAV STERNER cégnél Zagreb, Jelacićev trg 25.

Szolid, gyors kiszolgálás és olcsó árak. Kérjen árajánlatot

"DAMA" FEHERNEMŐSZALON

A legújabb szabású ingbucnyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurra, ptyocennel stb.

Jelacićev ul. 21. sz. alatt

ELADÓ HÁZ

olcsón és november 1-re átadható I., Šenoa (vált Bem) ul. 18, a központban, mely áll 5 szoba, előszoba, speiz, konyha, előszoba, nagypiac, házmeisteri lakás, 1 udvari lakás, 2 szoba, konyha speiz, 2 fűskamra, nagy kocsifélszer, istáll 6 8 lóra, nagy udvarral

Feltételek ugyanott a háztulajdonosnál

KERESEK

2 szobás, konyhás lakást albérletbe, lehet butorozatlan is. három személyes család (egy nagy gyermek) részére. Azonnal beköltöznék. — Ajánlatokat „Literaria” címén Badačeva ulica 3. alá kérek.

Chamotte-tégla és liszt, Kerami. téglák és lapok, Generator téglák méret szerint 6186

Gyári lerakat:

Findaisten Gustavi Drug

Novisad, Hotel Orient épül. Telefon 439.

DOKTOR

Dobra I. Arnautov & beogradi orvos junius 1-61 september 15-ig LIPIK fürdőn rendel. Lakás Müller villa a Kurhotel'a' szemben

Zsiros és boros HORDÓK

állandó raktára **KRIX LAJOS**
géperőre berendeztkádárüzemében, Subotica, V. kör, Blaško-keresztnél, Mazuranovičeva ul. 19

Előnyomdat

legújabb rajzokkal felszerelve olcsón szállít **Bleier Márk**
I. Jugosl. Előnyomda Berendezési Gyára SENTA

ELŐNYOMDÁT

MÓDERNŰL

FELSZERELVE

legolcsóbban szállít **LEOPOLD SÁMUEL SABLONYÁRA** SENTA

A kávé akkor jó, ha friss!

Suboticán csak egy üzletben kaphat naponta négyféle friss pörkölt kávé. **SUGAR MANÓ CÉGNÉL**

Olcsó fogászat

minden hétfő, szerda és pénteken d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig Suboticán Jelacićeva ul. 1., I. emelet Karadjordjev trg sarkán Rudić kitérővel szemben 22 karátos aranykorona 200 D. Double korona 100 dinár Fehér fog 50 dinár Foghúzás 20 dinár

Speciális órajavításokat legszakszerűbben végez

Krekus
óra specialista
Subotica Gyümölcspiac 4. Aranyművesek során

SENTÁN

a „Bácsmegeyi Napló” részére hirdetések ár-szabály szerint fiókkiadóhivatalunk

MOLNÁR SZ. VINCE
könyvkereskedése vesz fel

Többszöri hirdetésnél árkedvezmény!
1244

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA

SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLATOTT FELSZÓLÍTÓLEVELEKET

SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ES NÉMET NYELVEN

400 drb (100—100 minden nyelven)	Din. 140—
800 „ (200—200 „)	200—
200 drb egy nyelven	60—
500 „ „	100—
1000 „ „	160—

SZÁLLITÁS UTANVÉTEL

MINERVA-NYOMDA R. T. SUBOTICA

Használt, de jókarban levő újonnan lakkozott

FIAT AUTÓM

olcsón eladó

POLLÁK LEÓ SENTA

30 dinár 1 q tűzifa

hához szállítva, négyszer fűrészelt és összehajtott, egészség s. rothadásmentes tölgyfa. Ezenkívül kapható minden minőségű és mennyiségű tűzi- és épületfa a legolcsóbb napi áron. Pontos mérés és előzékeny kiszolgálás garantálva.

BOSNA DRVARA

a teherpályaudvar mellett. 6626

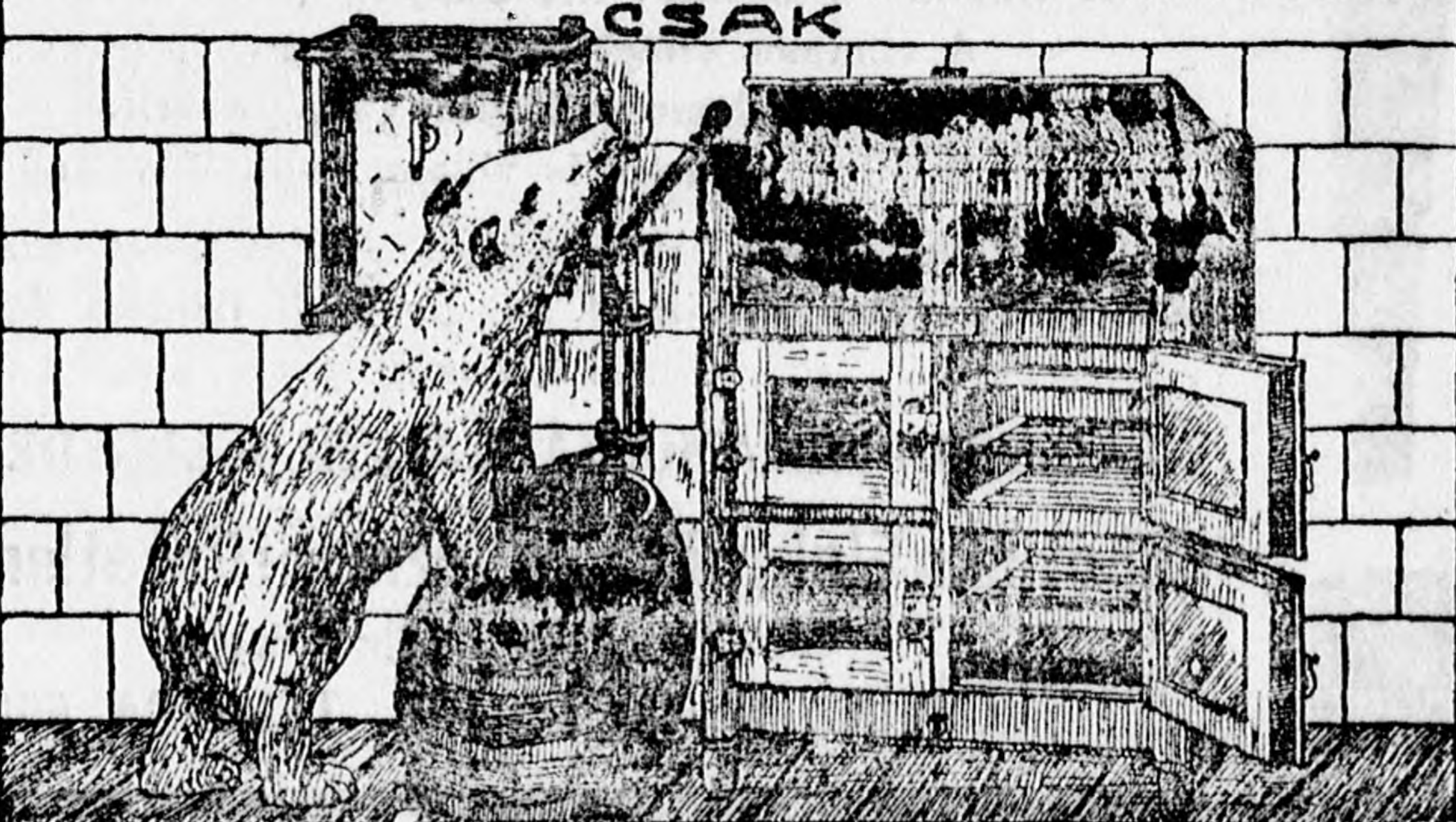
Sava T. Mrcajlović
udvari gyógyszertára Beograd

Eaux de Cologne

80 dinártól kezdve

100-nál több különféle illatban

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK! 25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA! ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁR JEGYZÉKET.

BRACAGOLDNER
JÉGSZEKRÉNY FABUTOR ES REZARUGYAR
SUBOTICA
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

Keresünk megvételre jókarban levő, használt

1 drb

60—70 m² kazánt és

1 drb

30—50 HP stabil gőzgépet

Export Gabonakereskedelmi R. T. Veliki Bečkerek

OLCSÓ ÉS

előnyös feltételek mellett 10-12 évtől kezdve folyósítok több évre. **ELADÓK, BÉRBEVÉSEK ESZEK, BÉRBEVÉSEK**

fűtőket, házakat, gyárakat és bizományba mindenféle árut. **BESZERZÉK**

kávéházi, vendéglői, italtermelési honpolgársági és kiutazási engedélyeket

JOSIP PEIĆ
kereskedelmi és bizományi ügyvédsége Subotica VI. Trumbičeva ulica 10.

KORZÓ MOZI

Julius 29.—augusztus 1.
Csütörtök—vasárnap

Ujdonság!
Suboticán először!

RIN-TIN-TIN

a világítótorony őre

Ebben a filmjében ez a híres emberi értelemmel bíró farkaskutya, teljesen új, önmagát is felülmúló bravurokkal lepi meg a közönséget

LIFKA MOZI

Julius 29.—augusztus 1.
Csütörtök—vasárnap

Ujdonság! Premier!
Alice Terry és Ramon Navarro híres spanyol színész egzotikus műlőben lejátszóó izgalmaival és kaandokkal telfűtött filmje

Az arab

Rex Ingram mesterműve
6 felvonásban
Ezenkívül:
A dunai árviúkatasstrófa
Ótelsége Aleksandar király a katasztrófa színhelyén

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

VÉTEL-ELADÁS

Megvételre keresek 500-tól 750 kgrmos *tizedes mérleget*. Aíánlatokat kérem Glied-malom, Subotica. 6596

SCHLAGER HENRIK

bőröndös és speciális bőraru szaküzlete
SUBOTICA, ALEKSANDROVA 1 (Leibach-ház)
Jobb házból való fia tanoncul felvétetik. 6103

Uricsalád elvállal uralgvermeket (13—15 éves fiú) íövő tanévre. Cim a kiadóban. 6609

CITROM

»verdele« frissen érkezett nagyban és kicsinyben kapható Hercegi. Pašiceva ul. br. 2. 6385

SZARDINIA, RINGLI

tisztított szardella olajban v. sóslében
Oroszhallegolsóbbankapható Nagyban! Kicsinyben!

GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sr.
A FŐPOSTA UTCÁJÁBAN

100 darab jó, gömbölyű légyfogót 60.— dinár bérmentes utánvétellel küld Haasz Ferenc Szrbobran. 6518

Nem létezik

szeplő, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalónban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, hajfestés Innetoval, manikűr. Hajsza, szemölcs végleges eltávolítása és soványítás villanynyal.

Francisković Gusztáv

akatos és autogén hegesztő-műhelye
SUBOTICA
Ivan Antunovićeva ulica 5 a vasútállomásnál

Elvállal: Lakatos-, vízvezetékcsereelési munkákat, törött öntöttvasok, réprészek és alumínium hegesztését. Ugyanott egy tanonc. fizetéssel felvétetik

Csinos különbeíratu butorozott szoba kiadó. villanyvilágítással. Cara Lazara ul. 41. 6624

Keresek Palicsan aug. 1-re szobát előszobával, vagy konvhával. Cim: I. Voinovićeva ul. 5. 6591

Fülszerüzletbe tanonc felvétetik. Kádár Lajos. Sa-ve Tekeliie ul. 30. 6588

Vendéglőhelyiség kiadó Jelašićeva ul. 6. I. emelet. 6423

Mielőtt építő és téli tüzelő anyagait beszerezné, forduljon bizalommal

Gombos és Illgen

Céghez,
Sokolska (Gombkő) ulica 17.

ahol a legolsóbb áron vásárolhat I-a meszet, beocálni portland cementet, cement- és keramit lapokat, faszenet, poroszszent, bécsi gágyári kokszot, kovácsszent

I-a búkk és gyertyán hasábfát fölívágvá is.

Minden rendelést házhoz 6198 szállítunk

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készit Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bács-megyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Keresek azonnalra egy-szoba-konvhas lakást üresen. Érdeklődni Geller, Sudarevićeva 46. 6625

Csinosan butorozott különbeíratu szoba kiadó. Sokolska ul. 18. 6641

Új ruházlet megnívítés Suboticán. Rudics-uccában, a gyümölcspiacon. — Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiföltöny 550 dinár. férfiraglán szövetből 600 és 700 dinár. covercoatból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár. Gyermekruha 250, esőköppeney 250 dinár. Elegáns szövetgummiköppeney 475 dinár. Lústerkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pént visszsaadom. A saját érdekében ígvelien a címre. — Földes Samu ruhaárúháza. 5905

Fogászati magánklinika Dr. Carićević

Beograd, Poenkareova u. 10
Tel. 5—20.

Elvállal mindennemű fogorvosi munkát mórésen el klinikai árákkal. Fogtömés (Plomba) 30—60 dinárig. Aranyfogak 250—350 dinárig. Foghúzás 20—30 dinár. 4871

FOGLALKOZÁS

Iómegfelelésű fiatalembert detaűzlet részére azonnali belépésre keresünk. Cukorka vagy csemege szakmabeli előnyben. Cim a kiadóban. 6603

Olajutazó külföldi képviselét részére azonnali belépésre felvétetik. Részletes aíánlatok »Amerikai« ielíge alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek. 6613

Gvermektelen fiatal házaspár házimesteri vagy bármilyen foglalkozást keres azonnalra, lehetőleg Novisadon. Grobliańska 34 Beograd. 6633

Cipészüzletem

áthelyeztem Karadjordje tér 5 sz. alá, a volt Bébé cipészüzlet helyiségébe.

Az összes raktáron levő árut mélyen leszállított árban árusítom és megrendeléseket nagyon olcsó áron vállalok.

Kérem a nb. vevő- és rendelőközönség szives pártfogását.

Ugyanott két berendezés üvegálvánnyal eladó. Thurzó cipésmester.

Sofför azonnali belépésre állást keres. Utlevete van Európa összes országaira. Aíánlatok »Megbízható« ielígeré kiadóba kéretnek. 6632

Borbélysegéd azonnal felvétetik. vidéki is. Héli Péter. V. Gajeva ulica 61. Subotica. 6644

Fotografoskoz pomoćnika potrebuem dobrog negativ i pozitiv retušera, kao i aparatera. Nastup 1. septembra. Pismene ponude slati sa fotografijom na atelier I. Mijanović Pančevo. 6627

Stenografie-Unterricht deutsch wird billight ertheilt. Adresse in der Administration. 6634

Olcsó tűzifa

1 vagon 100 q búkkhasábfá — D 2610.—
10 méter fűrészelt búkkhasábfá — D 320.—
10 méter aprított D 360.—
Kapható: 6401

Herczog László

fakereskedőnél
Telefon 197 és 803 szám.

Csapos. lično pravoval, kerestetik október elseiére községi Kaszinó-vendéglőbe. Felvilágosítást ad Konrád János. Novi-Sivac 77 (Bačka). 6642

! A villamos világítás: biztonság
A villamos világítás: tisztaság
A villamos világítás: kényelem
A villamos világítás: megtakarítás
Önnek is villamos világítást kell bevezetni

A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező fizetési feltételeket is biztosít.

VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ

Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.
Odeljenje za Osvetlenje i Pogon
KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.

Olcsó harisnya-hét Lenernél

Subotica, Hitelbank-palota 2. Glavni trg

Női I-a Drama selyem harisnya . D. 57

Női I-a Flór harisnya minden színben D. 19—33-i

Női I-a Selyem és flór keztyük . D. 12—35-ig